

Bruselj, 19. november 2020
(OR. en)

13167/20

COHAFA 63
RELEX 905
COVID-19 36
MAMA 172
MOG 74
COLAC 68
ONU 74

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	16. november 2020
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN

Št. dok. Kom.:	C(2020) 7983 final
Zadeva:	Navodila Komisije z dne 16.11.2020 NAVODILA KOMISIJE ZA ZAGOTAVLJANJE HUMANITARNE POMOČI ZA BOJ PROTI PANDEMIJI COVID-19 V NEKATERIH OKOLJIH, KJER VELJAJO OMEJEVALNI UKREPI EU

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2020) 7983 final.

Priloga: C(2020) 7983 final

Bruselj, 16.11.2020
C(2020) 7983 final

Navodila Komisije

z dne 16.11.2020

**NAVODILA KOMISIJE ZA ZAGOTAVLJANJE HUMANITARNE POMOČI ZA BOJ
PROTI PANDEMIJI COVID-19 V NEKATERIH OKOLJIH, KJER VELJAJO
OMEJEVALNI UKREPI EU**

UVOD

Omejevalni ukrepi EU (sankcije) lahko vključujejo zamrznitev sredstev ali gospodarskih virov nekaterih oseb, subjektov in organov ter v nekaterih primerih omejitve trgovanja z določenim blagom in storitvami. Namen teh omejitev je uresničevanje ciljev skupne zunanje in varnostne politike Unije, ki vključujejo zlasti ohranjanje miru, krepitev mednarodne varnosti ter utrjevanje in podpiranje demokracije, univerzalnosti in nedeljivosti človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanje človekovega dostojanstva, enakost in solidarnost ter spoštovanje načel Ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnega prava (člen 21 Pogodbe o Evropski uniji).

Sankcije EU so ciljno usmerjene. Osredotočene so na tiste, katerih dejavnosti ogrožajo zgoraj našteje vrednote, pri čemer se izogibajo negativnim posledicam za civilno prebivalstvo. Predvsem naj sankcije EU ne bi ovirale ali onemogočale zagotavljanja humanitarne pomoči, vključno z zdravstveno pomočjo. Ukrepi EU izpolnjujejo vse obveznosti na podlagi mednarodnega prava, zlasti mednarodnega prava s področja človekovih pravic, mednarodnega prava o beguncih in mednarodnega humanitarnega prava¹.

Sankcije lahko vplivajo na sposobnost držav za boj proti pandemiji COVID-19, saj vplivajo na nabavo nekaterega blaga in tehnologije, bodisi zato, ker za tako blago veljajo omejitve (na primer blago z dvojno rabo, ki se lahko uporablja tudi za vojaške namene), bodisi zato, ker sankcije veljajo za osebe, ki sodelujejo pri nabavi. Poleg tega bi lahko prišlo do posrednega, a pomembnega učinka, ki bi ga povzročila nepripravljenost nekaterih izvajalcev za sodelovanje v transakcijah, povezanih s sankcionirano državo ali sankcioniranim posameznikom, čeprav so te zakonite (pretirana skladnost s predpisi), in sicer zaradi strahu pred nenamernimi kršitvami sankcij ali pomanjkanja gospodarskih spodbud za sodelovanje v primerjavi s tveganji, ki izhajajo iz teh transakcij. Poleg tega lahko tisti, za katere veljajo omejevalni ukrepi, gospodarske posledice naloženih mednarodnih sankcij prenesejo na civilno prebivalstvo, s tem pa še povečajo težave civilnega prebivalstva, za katerega sankcije ne veljajo.

Veljavne sankcije EU ter popolni sezname oseb in subjektov, za katere veljajo sankcije EU, so upoštevani na zemljevidu sankcij EU². Seznam oseb in subjektov je na voljo tudi v podatkovni zbirki finančnih sankcij³. Izvajalci humanitarnih dejavnosti lahko do obeh orodij prosto dostopajo.

¹ Sklepi Sveta o humanitarni pomoči in mednarodnem humanitarnem pravu – Bruselj, 25. november 2019 (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14487-2019-INIT/sl/pdf>).

² <https://www.sanctionsmap.eu/>. Uradni vir prava EU je Uradni list EU, ki v primeru spora prevlada nad zemljevidom sankcij.

³ <https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>.

SPLOŠNA NAČELA

- ✓ Sankcije EU naj ne bi ovirale ali onemogočale zagotavljanja humanitarne pomoči. Vsaka dejavnost, ki ni izrecno prepovedana v skladu s sankcijami EU, se šteje za dovoljeno, razen če nacionalni pristojni organ ne določi drugače. Pretirana skladnost s predpisi ne bi smela ogroziti zagotavljanja humanitarne pomoči.
- ✓ Sankcije EU lahko vsebujejo izjeme, ki omogočajo izvajanje sicer omejenih dejavnosti za namene zagotavljanja humanitarne pomoči. V okviru boja proti pandemiji COVID-19 so lahko izjemoma dovoljene omejene dejavnosti tudi brez izrecnih izjem, če ni drugih sredstev za zagotavljanje humanitarne pomoči.
- ✓ Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo zadevnemu nacionalnemu pristojnemu organu dokazati, da so pogoji za obstoječe izjeme izpolnjeni, ali če takšnih izjem ni, da so omejene dejavnosti edina možnost, ki je na voljo za zagotavljanje humanitarne pomoči osebam, ki jo potrebujejo. Nacionalni pristojni organi bi morali zagotoviti potrebna navodila, kako priti do odobritve humanitarnega odstopanja. Prošnje za odstopanje je treba hitro obravnavati.
- ✓ Komisija poziva države članice, naj v okviru boja proti pandemiji COVID-19 vzpostavijo kontaktno točko za odstopanja v humanitarne namene in tesno sodelujejo

Namen tega obvestila je podati praktična navodila v obliki vprašanj in odgovorov o skladnosti s sankcijami EU pri zagotavljanju humanitarne pomoči, zlasti zdravstvene pomoči, v boju proti pandemiji COVID-19⁴. Ta navodila so namenjena vsem izvajalcem, ki sodelujejo pri takih dejavnostih in so pod jurisdikcijo EU. Prvič, njihov namen je pomagati pristojnim organom držav članic EU (v nadaljnjem besedilu: nacionalni pristojni organi). To so nacionalni organi, ki so jih države članice imenovala za upravljanje sankcij EU na nacionalni ravni. Pozvani so, da ocenijo prošnje za odstopanja, odgovarjajo na vprašanja ali kako drugače sodelujejo z izvajalci znotraj njihove jurisdikcije na področju humanitarnih dejavnosti. Nadalje je namen navodil zagotoviti jasnost javnim in zasebnim izvajalcem, ki morajo delovati v skladu s sankcijami EU in ki sodelujejo pri zagotavljanju humanitarne pomoči prebivalstvu za boj proti pandemiji COVID-19 (v nadaljnjem besedilu: izvajalci humanitarnih dejavnosti). Izvajalci humanitarnih dejavnosti vključujejo donatorje, mednarodne organizacije, banke in druge finančne institucije – kadar te sodelujejo v transakcijah, povezanih s humanitarno pomočjo – ter nevladne organizacije in neprofitni sektor.

⁴ To obvestilo dopolnjuje in bi ga bilo treba brati v povezavi z drugimi veljavnimi navodili za izvajanje omejevalnih ukrepov EU, ki jih v državah članicah objavijo Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija) in nacionalni pristojni organi, ter tudi z najboljšimi praksami za učinkovito izvajanje omejevalnih ukrepov, ki jih je objavil Svet Evropske unije (<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8519-2018-INIT/sl/pdf>).

Za nadaljnja navodila bi se morali izvajalci humanitarnih dejavnosti posvetovati s svojim nacionalnim pristojnim organom. Komisija ostaja na voljo nacionalnim pristojnim organom za dodatna vprašanja in pomoč⁵ ter poziva države članice, naj v okviru boja proti pandemiji COVID-19 vzpostavijo kontaktno točko za odstopanja v humanitarne namene. Komisija je pri tem pripravljena podpreti države članice, da bi zagotovila enotno izvajanje zakonodaje EU.

Spodnja vprašanja so bila zbrana v sodelovanju z nacionalnimi pristojnimi organi, izvajalci humanitarnih dejavnosti in drugimi mednarodnimi deležniki od začetka krize zaradi COVID-19.

To obvestilo nadomešča Obvestilo Komisije C(2020) 3179 final, sprejeto 11. maja 2020, ki se je osredotočalo samo na Sirijo. Del v zvezi s Sirijo ostaja enak.

Komisija bo to obvestilo še naprej posodabljala, da bo vključevalo nadaljnja navodila v zvezi z režimi sankcij, opisanimi v nadaljevanju, in drugimi režimi sankcij.

⁵ RELEX-SANCTIONS@ec.europa.eu.

Kazalo

IRAN	5
I. PREPOVED DAJANJA SREDSTEV IN GOSPODARSKIH VIROV NA RAZPOLAGO OSEBAM, UVRŠČENIM NA SEZNAM.....	7
II. UVOZNE IN IZVOZNE OMEJITVE.....	10
III. DRUGA VPRAŠANJA.....	12
IV. DRUGA ZAKONODAJA.....	13
NIKARAGVA.....	16
I. PREPOVED DAJANJA SREDSTEV IN GOSPODARSKIH VIROV NA RAZPOLAGO OSEBAM, UVRŠČENIM NA SEZNAM.....	17
II. UVOZNE IN IZVOZNE OMEJITVE.....	19
III. DRUGA VPRAŠANJA.....	20
IV. POSTOPKOVNA VPRAŠANJA.....	21
SIRIJA	24
I. PREPOVED DAJANJA SREDSTEV IN GOSPODARSKIH VIROV NA RAZPOLAGO OSEBAM, UVRŠČENIM NA SEZNAM.....	25
II. UVOZNE IN IZVOZNE OMEJITVE.....	27
III. DRUGE OMEJITVE.....	30
IV. POSTOPKOVNA VPRAŠANJA.....	32
VENEZUELA	36
I. PREPOVED DAJANJA SREDSTEV IN GOSPODARSKIH VIROV NA RAZPOLAGO OSEBAM, UVRŠČENIM NA SEZNAM.....	37
II. UVOZNE IN IZVOZNE OMEJITVE.....	39
III. DRUGA VPRAŠANJA.....	40
IV. DRUGA ZAKONODAJA.....	41

IRAN

PRAVNI SKLICI IN NAVODILA

Uredbi o Iranu:

- Uredba Sveta (EU) št. 267/2012 z dne 23. marca 2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 961/2010⁶ (v nadaljnjem besedilu: uredba o iranskem orožju za množično uničevanje)
- Uredba Sveta (EU) št. 359/2011 z dne 12. aprila 2011 o omejevalnih ukrepih proti nekaterim osebam, subjektom in organom zaradi razmer v Iranu⁷ (v nadaljnjem besedilu: uredba o resnih kršitvah človekovih pravic v Iranu)

Druga zadevna zakonodaja in dokumenti EU:

- Uredba Sveta (ES) št. 2271/96 z dne 22. novembra 1996 o zaščiti pred učinki ekstrateritorialne uporabe zakonodaje, ki jo sprejme tretja država, in dejanji, ki na tej zakonodaji temeljijo ali iz nje izhajajo⁸ (v nadaljnjem besedilu: akt o blokiranju)
- Smernice Evropske komisije: „Vprašanja in odgovori: sprejetje posodobitve akta o blokiranju“⁹
- Dokument Evropske komisije z vprašanji in odgovori z naslovom „Due diligence on restrictive measures for EU businesses dealing with Iran“ (Potrebna skrbnost podjetij iz EU, ki poslujejo z Iranom, glede omejevalnih ukrepov)¹⁰

Varnostni svet Združenih narodov je 20. julija 2015 sprejel Resolucijo 2231 (2015) v zvezi s skupnim celovitim načrtom ukrepanja, o katerem sta se dogovorila Iran in skupina E3/EU+3 (Kitajska, Francija, Nemčija, Ruska federacija, Združeno kraljestvo in Združene države ter visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko). EU je na dan začetka izvajanja skupnega celovitega načrta ukrepanja (16. januarja 2016) odpravila vse ekonomske in finančne sankcije, ki jih je uvedla v zvezi z iranskim jedrskim programom.

Posledično so dovoljene številne dejavnosti in povezane storitve, ki so lahko pomembne tudi za zagotavljanje humanitarne pomoči, in sicer: **finančne, bančne in zavarovalniške dejavnosti ter dejavnosti v sektorjih ladijskega in drugega prevoza v Iranu**. Nadaljnje podrobnosti o odpravi sankcij v skladu s skupnim celovitim načrtom ukrepanja

⁶ UL L 88, 24.3.2012, str. 1.

⁷ UL L 100, 14.4.2011, str. 1.

⁸ UL L 309, 29.11.1996, str. 1.

⁹ UL C 277I, 7.8.2018, str. 4.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/files/faqs-restrictive-measures-iran_sl.

so na voljo v oddelku 3 **informativnega dopisa EU o skupnem celovitem načrtu ukrepanja**¹¹.

EU je v odziv na umik ZDA iz skupnega celovitega načrta ukrepanja posodobila akt o blokiranju, da bi v prilogo vključila ponovno uvedene ekstrateritorialne sankcije ZDA, s čimer je ublažila učinek teh sankcij na subjekte EU, ki zakonito poslujejo v Iranu in z njim. Ta posodobitev je bila del podpore EU nadaljnjemu, celovitemu in učinkovitemu izvajanju skupnega celovitega načrta ukrepanja, vključno z ohranjanjem zakonitih trgovinskih in gospodarskih odnosov med EU in Iranom, ki so bili normalizirani, ko so bile na podlagi skupnega celovitega načrta ukrepanja odpravljene sankcije, povezane z jedrskim vprašanjem.

Sankcije EU proti Iranu, ki po odpravi omejevalnih ukrepov v okviru skupnega celovitega načrta ukrepanja še vedno veljajo, so osredotočene, imajo jasne cilje in so namenjene določenim osebam, subjektom ali blagu, ki običajno niso vključeni v humanitarno pomoč. Sankcije EU proti Iranu **ne veljajo za zdravila, medicinsko opremo in zdravstveno pomoč prebivalstvu na splošno. Za medicinsko opremo, vključno z osebno zaščitno opremo, dihalnimi maskami, kisikom in ventilatorji, ter zdravila in drug sanitetni material, ki so potrebni v boju proti pandemiji COVID-19, ne veljajo neposredne omejitve glede izvoza, dobave, financiranja ali uporabe v Iranu (glej oddelek II)**. Zato je zelo malo verjetno, da bi lahko sankcije EU ovirale humanitarno pomoč za boj proti pandemiji COVID-19, namenjeno ljudem v Iranu, ki jo potrebujejo.

Vendar lahko v specifičnih in zelo omejenih primerih na izvoz, dobavo ali financiranje te opreme s strani izvajalcev humanitarne dejavnosti posredno vplivajo druge omejitve, kot so zamrznitev sredstev ali gospodarskih virov nekaterih oseb, subjektov in organov, za katere veljajo sankcije EU (v nadaljnjem besedilu: osebe, uvrščene na seznam) in ki sodelujejo v zadevnih transakcijah.

Kljub sankcijam v okviru skupnega celovitega načrta ukrepanja so številni ukrepi in omejitve, povezani s širjenjem orožja za množično uničevanje, ostali v veljavi tudi po datumu začetka izvajanja v skladu s skupnim celovitim načrtom ukrepanja¹². Nadaljnja odprava sankcij v skladu s časovnim razporedom, določenim v skupnem celovitem načrtu ukrepanja, se pričakuje v letu 2023.

Poleg tega EU od leta 2011 izvaja sankcije kot odgovor na hude kršitve človekovih pravic v Iranu¹³.

¹¹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/jcpoa_note_en.pdf.

¹² Ti med drugim vključujejo embargo na orožje, ukrepe v zvezi s tehnologijo izstrelkov, omejitve v zvezi z nekaterimi prenosi in dejavnostmi na jedrskem področju ter določbe v zvezi z nekaterimi kovinami in programsko opremo, za katere velja poseben režim izdajanja dovoljenj. V skladu s skupnim celovitim načrtom ukrepanja naj bi bili nadaljnji omejevalni ukrepi odpravljene leta 2023. Točki 19 in 20 Priloge V k skupnemu celovitemu načrtu ukrepanja.

¹³ Te vključujejo omejitve potovanj in zamrznitev sredstev za določene osebe in subjekte ter embargo na opremo, ki bi se lahko uporabila za notranjo represijo, in opremo, ki bi se lahko uporabila za spremljanje ali prestrezanje spletnih in telefonskih komunikacij na mobilnih ali fiksnih omrežjih.

Sankcije EU proti Iranu praviloma ne dopuščajo dajanja sredstev in gospodarskih virov na razpolago osebam, uvrščenim na seznam, čeprav obstajajo številna odstopanja (glej oddelek I). Vendar v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom v primerih, ko ni na voljo drugih možnosti, sankcije EU ne bi smele preprečevati zagotavljanja humanitarne pomoči. Vendar se to načelo v zadevnem primeru verjetno ne bo uporabljalo zaradi ciljno usmerjene narave omejevalnih ukrepov v sankcijah EU proti Iranu ter vrste in omejenega števila uvrstitev na seznam.

Pomožne dejavnosti, potrebne za zagotavljanje medicinskih pripomočkov (npr. prevoz medicinskih pripomočkov, menjava valut in skladiščenje), so načeloma dovoljene. Čeprav je možnost, da bi navedene dejavnosti spadale med posebne omejitve, majhna, bi morali izvajalci humanitarnih dejavnosti pred njihovo izvedbo skrbno preveriti, ali so v skladu s temi navodili in se po potrebi posvetovati z zadevnim nacionalnim pristojnim organom.

I. PREPOVED DAJANJA SREDSTEV IN GOSPODARSKIH VIROV NA RAZPOLAGO OSEBAM, UVRŠČENIM NA SEZNAM¹⁴

1. Ali se lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti povežejo z osebami, uvrščenimi na seznam, če je to potrebno za zagotavljanje humanitarne pomoči civilnemu prebivalstvu v Iranu v času pandemije COVID-19?

Da. Izvajalci humanitarnih dejavnosti se lahko povežejo z osebami, uvrščenimi na seznam, če je to potrebno za organizacijo varnega in učinkovitega zagotavljanja humanitarne pomoči.

Če oseba, uvrščena na seznam, poseže v humanitarno transakcijo, to ne pomeni samodejno, da je treba transakcijo opustiti. Če osebi, uvrščeni na seznam, niso dana na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, z uredbama o Iranu povezovanje z navedeno osebo ni prepovedano.

2. Kako lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti zagotovijo, da v okviru zagotavljanja pomoči za boj proti pandemiji COVID-19 ne dajejo sredstev ali gospodarskih virov na razpolago osebam, subjektom ali organom, uvrščenim na seznam?

Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali že imeti vzpostavljene postopke, ki se zahtevajo za izvajanje potrebnih pregledov za zagotovitev, da partnerji, s katerimi sodelujejo pri izvajanju humanitarne pomoči, niso uvrščeni na seznam subjektov, za katere veljajo sankcije EU. V okviru zagotavljanja pomoči za boj proti širjenju COVID-19 v Iranu bi bilo treba posebno pozornost nameniti osebam, subjektom in organom, uvrščenim na seznam, ki so povezani s sektorjem zdravstvenega varstva in logističnim

¹⁴ Priloge VIII, IX, XIII in XIV k uredbi o iranskem orožju za množično uničevanje ter Priloga I k uredbi o resnih kršitvah človekovih pravic v Iranu vsebujejo sezname, na katere so uvrščeni posamezniki, subjekti in organi, za katere veljajo sankcije EU. Ti sezname so upoštevani na zemljevidu sankcij EU (<https://www.sanctionsmap.eu>) in v podatkovni zbirki finančnih sankcij (<https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>), do katerih lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti prosto dostopajo. Ti sezname se redno posodablja. Uradni vir prava EU je Uradni list EU, ki prevlada v primeru spora.

sektorjem, ter Iransko revolucionarno gardo (IRGC), ki deluje v številnih sektorjih iranskega gospodarstva, vključno z zdravstvenim varstvom¹⁵. Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali tudi zagotoviti, da osebe, uvrščene na seznam, ne preusmerijo sredstev in gospodarskih virov, vključno z medicinsko opremo. V ta namen morajo sprejeti potrebne previdnostne ukrepe in preverjanja za zagotovitev, da te osebe (npr. IRGC) ne zasežejo sredstev in gospodarskih virov ter da se zagotovljeni medicinski material uporabi za predvidene humanitarne namene.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti, zlasti tisti, ki so najbližje zunanjim partnerjem in podizvajalcem, bi morali zbrati kar največ informacij, svojim partnerjem pa bi morali, po možnosti celo pogodbeno, prepovedati, da bi sredstva ali gospodarske vire dali na razpolago osebam, uvrščenim na seznam, ali v njihovo korist. Uporaba sistema havaleh (hawala) in drugih neuradnih storitev za denarna nakazila prav tako spada na področje uporabe te prepovedi.

V skladu s členom 42(2) uredbe o iranskem orožju za množično uničevanje in členom 8(2) uredbe o resnih kršitvah človekovih pravic v Iranu kršitve sankcij EU ne povzročajo nikakršne odgovornosti, če kršitelj ni vedel in ni imel utemeljenega razloga za sum, da bi lahko s svojim ravnanjem kršili zadevne prepovedi. V tem smislu sankcije EU ne bi smele povzročiti pretirane skladnosti s predpisi. Zlasti se ne bi smele razlagati, kot da od izvajalcev humanitarnih dejavnosti zahtevajo nerealna prizadevanja za zbiranje dokazov ali dokazovanje nasprotnega.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo humanitarno pomoč usmerjati prek dejavnosti in oseb, ki niso omejene na podlagi uredb o Iranu in z drugimi veljavnimi sankcijami. V skladu z mednarodnim humanitarnim pravom v primerih, ko ni na voljo nobenih drugih možnosti, sankcije EU ne bi smele preprečevati zagotavljanja humanitarne pomoči. Vendar je to v zadevnem primeru malo verjetno zaradi ciljno usmerjenih uvrstitev na seznam na podlagi uredb o Iranu. Glej tudi vprašanje 15.

V primeru dvoma bi morali izvajalci humanitarnih dejavnosti pri zadevnem nacionalnem pristojnem organu¹⁶ preveriti, ali njihovi postopki upoštevajo klavzulo o prepovedi izogibanju, določeno v uredbah o Iranu¹⁷. Nacionalni pristojni organi bi morali v zvezi s tem izvajalcem humanitarnih dejavnosti zagotoviti jasna in pravočasna navodila.

3. Ali so zdravila, medicinska oprema, razkužila in zaščitna oprema lahko „gospodarski viri“?

Da. V skladu z opredelitvijo pojma v uredbah o Iranu izraz „gospodarski viri“ pomeni vse vrste sredstev, opredmetenih ali neopredmetenih, premičnin ali nepremičnin, „ki sicer niso sredstva, se jih pa lahko uporabi za pridobitev sredstev, blaga ali storitev“¹⁸.

¹⁵ Iranska revolucionarna garda (IRGC) je vključena v vnos 1 v delu II.B Priloge IX k uredbi o iranskem orožju za množično uničevanje.

¹⁶ Seznami nacionalnih pristojnih organov so na voljo v Prilogi II k uredbi o resnih kršitvah človekovih pravic v Iranu in Prilogi X k uredbi o iranskem orožju za množično uničevanje.

¹⁷ Člen 2(3) uredbe o resnih kršitvah človekovih pravic v Iranu in člen 41 uredbe o iranskem orožju za množično uničevanje.

¹⁸ Člen 1(c) uredbe o resnih kršitvah človekovih pravic v Iranu in člen 1(h) uredbe o iranskem orožju za množično uničevanje.

Zagotavljanje serij zdravil, medicinske opreme in razkužil osebi, uvrščeni na seznam, omogoča tej osebi, da na primer proda blago in v zameno pridobi sredstva, torej pomeni dajanje gospodarskih virov na razpolago osebi, uvrščeni na seznam, ali v njeno korist. To bi se lahko zgodilo, kadar se medicinski pripomočki zagotovijo osebam, uvrščenim na seznam, ki so zaposlene v iranski upravi. Za dajanje gospodarskih virov na razpolago osebi, uvrščeni na seznam, ali v njeno korist je potrebno predhodno dovoljenje nacionalnega pristojnega organa.

Vendar zagotavljanje ločenih predmetov navedenega blaga osebi, uvrščeni na seznam, za njeno lastno uporabo ali zaščito ne bi pomenilo dajanja gospodarskih virov na razpolago tej osebi. Poleg tega uredbi o Iranu vsebujeta odstopanja, ki nacionalnim pristojnim organom omogočajo, da dovolijo razpolaganje s sredstvi ali gospodarskimi viri, če so ti potrebni za zadovoljevanje osnovnih potreb oseb, uvrščenih na seznam, in njihovih nepreskrbljenih družinskih članov, vključno s plačili za živila, zdravila in zdravstveno oskrbo¹⁹.

4. Ali lahko zagotavljanje zdravstvene pomoči pomeni „dajanje gospodarskih virov na razpolago“ osebam, uvrščenim na seznam?

Načeloma se za zagotavljanje zdravstvene pomoči osebam, ki so okužene ali za katere obstaja sum, da so bile okužene s COVID-19, ne šteje, da ima ta pomoč realno gospodarsko vrednost ali da je zamenljiva za sredstva ali gospodarske vire. Zato se taka pomoč ne šteje za gospodarski vir, vpletenost osebe, uvrščene na seznam, v zagotavljanje take zdravstvene pomoči pa ne pomeni kršitve uredb o Iranu.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja zdravstvena pomoč, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, če na primer te osebe upravičencem zaračunajo za opravljeno storitev ali pridobijo kakršen koli gospodarski vir za lastno korist pri zagotavljanju zdravstvene pomoči, glej vprašanje 2.

5. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti lokalnim organizacijam v Iranu zagotovijo sredstva za boj proti pandemiji COVID-19?

Da.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

¹⁹ Člen 4 uredbe o resnih kršitvah človekovih pravic v Iranu in člen 26 uredbe o iranskem orožju za množično uničevanje.

II. UVOZNE IN IZVOZNE OMEJITVE²⁰

6. Ali je zagotavljanje ventilatorjev ali električnih dihalnih mask za zdravstvene namene (pomoč pri dihanju) in drugih medicinskih pripomočkov za boj proti pandemiji COVID-19 dovoljeno v skladu z uredbama o Iranu?

Da. Prodaja, dobava, prenos, izvoz in financiranje medicinskih pripomočkov, vključno z ventilatorji ali električnimi dihalnimi maskami za zdravstvene namene, v skladu z uredbama o Iranu načeloma niso prepovedani.

Kljub temu bo glede na to, da so nekateri predmeti morda primerni za različne uporabe, od katerih nekatere nimajo nobene zveze s humanitarnimi dejavnostmi, za vsak primer posebej morda potrebna ocena tehničnih značilnosti specifičnega pripomočka²¹, ki se izvažata, za zagotovitev, da je namenjen izključno za zdravstvene namene, in ne za vojaške ali balistične dejavnosti ali dejavnosti širjenja jedrskega orožja.

To pojasnjuje, zakaj je za prodajo, dobavo, prenos, izvoz in financiranje nekaterega blaga in tehnologij potrebno dovoljenje nacionalnega pristojnega organa. To velja na primer za mikroskope ter s tem povezano opremo ter detektorje (vključno z nekaterimi, ki uporabljajo rentgensko ali elektronsko spektroskopijo)²², saj bi jih bilo mogoče uporabiti za dejavnosti, povezane z bogatitvijo urana, ki niso v skladu s skupnim celovitim načrtom ukrepanja. Izvoz drugega blaga, na primer nekaterih balansirnih strojev, nacionalni pristojni organi lahko odobrijo, kadar so taki stroji zasnovani za medicinsko opremo, sicer pa je prepovedan, saj bi ga bilo mogoče uporabiti pri razvoju sistemov za dobavo jedrskega orožja.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo za pridobitev dovoljenja dokazati, da zadevna oprema ne bi prispevala k dejavnostim, ki niso v skladu s skupnim celovitim načrtom ukrepanja. Predloga iz Priloge IIa lahko vsebuje nekatere znake elementov, na katere morajo biti izvajalci humanitarnih dejavnosti morda pozorni. Izvajalci humanitarnih dejavnosti lahko nacionalne pristojne organe zaprosijo za dodatna navodila glede informacij, ki so potrebne za utemeljitev njihove prošnje.

Poleg tega člen 4a uredbe o iranskem orožju za množično uničevanje prepoveduje prodajo, dobavo, prenos, izvoz in financiranje nekaterega blaga in tehnologij, vključno s specifičnimi vrstami digitalnih računalnikov in elektronskih sklopov²³, saj bi lahko prispevali k razvoju sistema za dobavo jedrskega orožja.

²⁰ Priloge I, II, III, VIIA in VIIB k uredbi o iranskem orožju za množično uničevanje ter prilogi III in IV k uredbi o resnih kršitvah človekovih pravic v Iranu vsebujejo seznam blaga in tehnologij, za katere veljajo sankcije EU.

²¹ Čeprav blago in tehnologije iz vprašanja 6 morda ustrezajo vnosom iz Priloge I k Uredbi Sveta (ES) št. 428/2009 (v nadaljnjem besedilu: uredba o blagu z dvojno rabo, UL L 134, 29.5.2009, str. 1), se blago z dvojno rabo lahko pomembno razlikuje.

²² Člen 3a. Glej zlasti vnosa II.A2.003 in II.A6.016 iz Priloge II k uredbi o iranskem orožju za množično uničevanje.

²³ Glej zlasti vnos 4A003 iz Priloge III k uredbi o iranskem orožju za množično uničevanje.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali od proizvajalca zahtevati informacije o tehničnih specifikacijah. V primeru dvoma bi morali stopiti v stik z nacionalnim pristojnim organom.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

7. Ali je zagotavljanje zdravil, razkužil, detergentov ali kemikalij za boj proti pandemiji COVID-19 dovoljeno v skladu z uredbama o Iranu?

Da. Sankcije EU, določene v uredbi o Iranu, načeloma ne prepovedujejo prodaje, dobave, prenosa ali izvoza, financiranja ali uporabe zdravil, mil, razkužil (biocidov), detergentov ali kemikalij za uporabo v zdravstvene namene v boju proti pandemiji COVID-19.

Vendar je za prodajo, dobavo, prenos ali izvoz, financiranje ali uporabo nekaterih kemijskih snovi potrebno dovoljenje nacionalnega pristojnega organa v skladu s členom 2a uredbe o iranskem orožju za množično uničevanje, ker bi jih bilo mogoče uporabiti tudi za širjenje jedrskega orožja.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

8. Ali je zagotavljanje kompletov za testiranje na COVID-19 (komplet qRT-PCR) dovoljeno v skladu z uredbama o Iranu?

Da. Uredbi o Iranu ne prepovedujeta prodaje, dobave, prenosa ali izvoza, financiranja ali uporabe kompletov za testiranje na COVID-19, kot je komplet za verižno reakcijo s polimerazo z reverzno transkripcijo v realnem času (qRT-PCR). Za reagente, ki se običajno uporabljajo pri kompletu qRT-PCR, v skladu z uredbama o Iranu prav tako ne veljajo nobene omejitve trgovanja. Če so potrebna nadaljnja navodila, ker komplet na primer ni takšen, kot je običajno na voljo na trgu, je treba stopiti v stik z nacionalnim pristojnim organom.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se v okviru humanitarne pomoči zagotavljajo kompleti za testiranje na COVID-19 (qRT-PCR), glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

9. Ali je zagotavljanje osebne zaščitne opreme, potrebne za boj proti pandemiji COVID-19, dovoljeno v skladu z uredbama o Iranu?

Da. Uredbi o Iranu načeloma ne prepovedujeta prodaje, dobave, prenosa ali izvoza, financiranja in uporabe osebne zaščitne opreme, potrebne za boj proti pandemiji COVID-19.

Čeprav uredba o resnih kršitvah človekovih pravic v Iranu prepoveduje izvoz nekatere zaščitne opreme, ki bi se lahko uporabila za notranjo represijo, kot so zaščitni jopiči in čelade, v Iran, je izrecno izvzeta oprema, posebej izdelana za zahteve glede varnosti pri

delu²⁴. V primeru dvoma morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti od proizvajalca zahtevati potrebna pojasnila.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

III. DRUGA VPRAŠANJA

10. Ali lahko banke EU odprejo nov bančni račun pri iranski kreditni ali finančni instituciji za namene humanitarne pomoči v boju proti pandemiji COVID-19?

Da. Bančne dejavnosti z iranskimi bankami so dovoljene od dneva začetka izvajanja skupnega celovitega načrta ukrepanja (16. januarja 2016), če iranska finančna institucija ni subjekt, uvrščen na seznam. To vključuje vzpostavitev novih korespondenčnih bančnih odnosov in ustanovitev novih skupnih podjetij. Banke lahko v Iranu tudi odprejo urade, podružnice in odvisna podjetja. Na seznam sta še vedno uvrščeni samo dve iranski banki: Ansar Bank in Mehr Bank²⁵.

11. Ali lahko državljani EU potujejo v Iran, da bi zagotavljali zdravstveno pomoč v boju proti pandemiji COVID-19?

Da. Uredbi o Iranu načeloma ne prepovedujeta potovanj v Iran ali zagotavljanja zdravstvene pomoči v navedeni državi.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

12. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti v Iranu kupujejo gorivo, najemajo vozila ali uporabljajo zasebne prevozne storitve za prevoz medicinske opreme za boj proti pandemiji COVID-19 v Iran ali znotraj Irana?

Da.

Člen 4c uredbe o iranskem orožju za množično uničevanje prepoveduje nakup nekaterih vrst materialov z visoko energijsko gostoto iz Priloge III k navedeni uredbi, ki jih je mogoče uporabiti v „projektilih“ ali zračnih plovilih brez posadke, iz Irana. Vendar se to ne nanaša na rafinirana fosilna goriva in biogoriva, vključno z gorivi za motorje, certificirane za uporabo v civilnem letalstvu, razen če so posebej oblikovana za „projektile“ ali zračna plovila brez posadke.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam,

²⁴ Glej točko 5 iz Priloge III k uredbi o resnih kršitvah človekovih pravic v Iranu.

²⁵ Vnosa 8 in 9, del B oddelka II Priloge IX k uredbi o iranskem orožju za množično uničevanje.

uvršenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

13. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti pomagajo pri premestitvi oseb, ki jih je prizadela pandemija COVID-19, na druge lokacije v Iranu ali zunaj države?

Da.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se premeščajo osebe, prizadete zaradi pandemije COVID-19, na primer člani Iranske revolucionarne garde, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvršenim na seznam, v postopku, prek katerega se premeščajo osebe, prizadete zaradi pandemije COVID-19, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

14. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti financirajo ali sodelujejo pri gradnji začasnih bolnišnic, vzpostavitvi sanitarnih storitev ali začasne infrastrukture za boj proti pandemiji COVID-19?

Da.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje pri gradnji in/ali ima od gradnje gospodarsko korist, glej vprašanje 1. To se lahko zgodi v primeru, da oseba, uvrščena na seznam, zaračunava pristojbino za dostop do začasne infrastrukture, ali če obdrži lastništvo nad njo po koncu krize, ki jo je povzročila pandemija COVID-19.

15. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti zagotavljajo humanitarno pomoč, če jo lahko zagotavljajo zgolj prek oseb, uvrščenih na seznam?

Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo vedno poiskati rešitve, ki ne kršijo sankcij EU. V skladu s tem morajo humanitarno pomoč usmerjati prek dejavnosti, ki niso omejene na podlagi uredb o Iranu in z drugimi veljavnimi sankcijami. V skladu z mednarodnim humanitarnim pravom v primerih, ko ni na voljo nobenih drugih možnosti, sankcije EU ne bi smele preprečevati zagotavljanja humanitarne pomoči. Vendar to v zadevnem primeru ni verjetno zaradi ciljno usmerjene narave omejevalnih ukrepov v sankcijah EU proti Iranu.

16. Ali bi morali izvajalci humanitarnih dejavnosti natančno preveriti končne prejemnike humanitarne pomoči?

Ne. V skladu z mednarodnim humanitarnim pravom, členom 214(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter humanitarnimi načeli človečnosti, nepristranskosti, neodvisnosti in nevtralnosti je treba humanitarno pomoč zagotavljati brez diskriminacije. Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo posameznike, ki potrebujejo pomoč, določiti na podlagi teh načel. Ko to storijo, natančno preverjanje končnih prejemnikov ni potrebno.

IV. DRUGA ZAKONODAJA

17. Ali morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti pri zagotavljanju pomoči za boj proti pandemiji COVID-19 v Iranu upoštevati sankcije EU v zvezi z mednarodnim terorizmom in sankcije EU v zvezi s situacijo v Siriji?

Da.

Sankcije EU proti mednarodnemu terorizmu²⁶ so v zvezi z Iranom zelo omejene in so namenjene le nekaj iranskim osebam in subjektom. Če te osebe in subjekti sodelujejo v transakciji, se uporabljajo posebne omejitve, določene v okviru sankcij EU proti mednarodnemu terorizmu. V takem primeru bodo morda potrebna nadaljnja specifična navodila nacionalnega pristojnega organa.

Sankcije EU proti Siriji²⁷ se nanašajo tudi na tri iranske osebe in en iranski subjekt. Te sankcije se uporabljajo ne glede na državo, v kateri izvajalec humanitarnih dejavnosti izvaja dejavnosti. Ustrezne prepovedi, ki se razlikujejo od prepovedi iz uredb o Iranu, so obravnavane v namenskem poglavju teh navodil.

18. Sankcije ZDA proti Iranu prepovedujejo številne dejavnosti, ki jih EU načeloma dovoljuje. Ali bi morali izvajalci humanitarnih dejavnosti pod pristojnostjo države članice upoštevati te tuje sankcije?

Ne. Izvajalci humanitarnih dejavnosti pod jurisdikcijo države članice morajo upoštevati le sankcije EU. Pravzaprav jim je prepovedano upoštevanje nekaterih sankcij ZDA proti Iranu.

Številne sankcije ZDA proti Iranu se uporabljajo ekstrateritorialno. To pomeni, da naj bi imele učinke zunaj ozemlja ZDA, njihov namen pa je regulirati ravnanje gospodarskih subjektov EU, ki nimajo pomembne povezave z ZDA. Vendar EU ne priznava ekstrateritorialne uporabe zakonov, ki so jih sprejele tretje države, in meni, da je taka uporaba v nasprotju z mednarodnim pravom.

Uredba Sveta (ES) št. 2271/96 (v nadaljnjem besedilu: akt o blokiranju)²⁸ ščiti osebe iz EU, ki se ukvarjajo z zakonito (tj. v skladu s pravom EU) mednarodno trgovino in/ali pretokom kapitala, med drugim z Iranom, pa tudi povezanimi trgovinskimi dejavnostmi, pred učinki tujih zakonov, navedenih v Prilogi k navedenemu aktu, vključno z nekaterimi sankcijami ZDA proti Iranu. Pri tem v EU izniči učinek vseh odločb tujih sodišč, ki temeljijo na tujih zakonih iz Priloge k navedenemu aktu, in osebam iz EU omogoča, da si prek sodišča povrnejo škodo, ki jim jo je povzročila ekstrateritorialna uporaba navedenih tujih zakonov.

²⁶ Uredba (ES) št. 2580/2001 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte zaradi boja proti terorizmu (UL L 344, 28.12.2001, str. 70). Svet pregleduje in spreminja seznam oseb, skupin in subjektov, za katere se uporablja ta uredba. Zadnja različica seznama je priložena Izvedbeni uredbi Sveta (EU) 2020/1128 z dne 30. julija 2020 o izvajanju člena 2(3) Uredbe (ES) št. 2580/2001 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte zaradi boja proti terorizmu ter razveljavitvi Izvedbene uredbe (EU) 2020/19 (UL L 247, 31.7.2020, str. 1) (UL L 8I, 14.1.2020, str. 1).

²⁷ Uredba Sveta (EU) št. 36/2012 z dne 18. januarja 2012 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Siriji in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 442/2011 UL L 16, 19.1.2012, str. 1).

²⁸ Uredba Sveta (ES) št. 2271/96 z dne 22. novembra 1996 o zaščiti pred učinki ekstrateritorialne uporabe zakonodaje, ki jo sprejme tretja država, in dejanji, ki na tej zakonodaji temeljijo ali iz nje izhajajo (UL L 309, 29.11.1996, str. 1).

Hkrati se z aktom o blokiranju osebam iz EU prepoveduje izpolnjevanje zahtev ali prepovedi, ki temeljijo na tujih zakonih, opredeljenih v Priloge k navedenemu aktu. Osebe iz EU, na gospodarske in finančne interese katerih vpliva ekstrateritorialna uporaba navedenih zakonov, morajo o tem obvestiti Evropsko komisijo²⁹.

Podrobnosti o pravicah in obveznostih iz akta o blokiranju so na voljo na namenski spletni strani³⁰.

²⁹ [RELEX-SANCTIONS @ec.europa.eu](mailto:RELEX-SANCTIONS@ec.europa.eu).

³⁰ <https://ec.europa.eu/info/blocking-statute>.

NIKARAGVA

PRAVNI SKLICI IN NAVODILA

- Uredba Sveta (EU) 2019/1716 z dne 14. oktobra 2019 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Nikaragvi (v nadaljnjem besedilu: uredba o Nikaragvi)³¹

Sankcije EU proti Nikaragvi so bile uvedene kot odgovor na nenehne kršitve človekovih pravic in državljanskih svoboščin v Republiki Nikaragvi s strani varnostnih sil in provladnih oboroženih skupin, ki izvajajo represijo nad političnimi nasprotniki, demonstranti, neodvisnimi mediji in organizacijami civilne družbe. Cilj sankcij EU proti Nikaragvi je spremeniti represivno politiko vlade Nikaragve in preprečiti nadaljnje poslabšanje človekovih pravic in pravne države v Nikaragvi ter prispevati k temu, da se trenutna kriza mirno reši s pogajanjem.

Sankcije, določene v uredbi o Nikaragvi, vključujejo zamrznitev sredstev in prepoved, da se tistim, ki so odgovorni za hude kršitve človekovih pravic ter ogrožanje demokracije in pravne države v Republiki Nikaragvi, pa tudi tistim, ki so z njimi povezani, neposredno ali posredno dajo na razpolago ali v korist kakršna koli sredstva ali gospodarski viri. Predvidene so številne izjeme, vključno za humanitarne namene. Ker se resne razmere v Nikaragvi nadaljujejo, je bil prvi sklop uvrstitev na seznam posameznikov in subjektov, za katere velja zamrznitev sredstev, sprejet 4. maja 2020³².

Sankcije iz uredbe o Nikaragvi ne veljajo za zdravila, medicinsko opremo in zdravstveno pomoč prebivalstvu na splošno. Za medicinsko opremo, vključno s kisikom, dihalnimi maskami, osebno zaščitno opremo (OZO) in ventilatorji, ter zdravila in drug sanitetni material, potrebne v boju proti pandemiji COVID-19, zato ne veljajo omejitve glede izvoza, dobave, financiranja ali uporabe v Nikaragvi.

Poleg tega so omejevalni ukrepi, določeni v uredbi o Nikaragvi, ciljno usmerjeni, imajo jasne cilje in se nanašajo na točno določene osebe, ki so povezane zlasti z organi kazenskega pregona (nikaragovsko nacionalno policijo) ali nikaragovskimi upravami zaporov ali svetujejo predsedniku Nikaragve. Zato je zelo malo verjetno, da bi omejevalni ukrepi EU lahko ovirali humanitarno pomoč za boj proti pandemiji COVID-19, namenjeno ljudem v Nikaragvi, ki jo potrebujejo.

Vendar lahko v specifičnih in zelo omejenih primerih na izvoz, dobavo ali financiranje predmetov, ki jih potrebujejo izvajalci humanitarnih dejavnosti, posredno vpliva zamrznitev sredstev ali gospodarskih virov nekaterih oseb, subjektov in organov (v nadaljnjem besedilu: osebe, uvrščene na seznam) in ki sodelujejo v zadevnih transakcijah.

Sankcije EU proti Nikaragvi praviloma dopuščajo dajanje sredstev in gospodarskih virov na razpolago osebam, uvrščenim na seznam, kadar so ta sredstva ali viri potrebni zgolj za namene zagotavljanja humanitarne pomoči, v skladu z zahtevami za dovoljenje (glej oddelek I).

³¹ UL L 262, 15.10.2019, str. 1.

³² Izvedbena uredba Sveta (EU) 2020/606 o izvajanju Uredbe (EU) 2019/1716 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Nikaragvi (UL L 139I, 4.5.2020, str. 1).

Pod zgornjimi pogoji so načeloma dovoljene tudi pomožne dejavnosti, potrebne za zagotavljanje medicinskih pripomočkov (npr. prevoz medicinskih pripomočkov, menjava valut in skladiščenje).

I. PREPOVED DAJANJA SREDSTEV IN GOSPODARSKIH VIROV NA RAZPOLAGO OSEBAM, UVRŠČENIM NA SEZNAM³³

1. Ali se zagotavljanje humanitarne pomoči v obliki hrane, zdravil, medicinske opreme, razkužil, zdravstvene pomoči in drugih medicinskih proizvodov ter vzpostavitev začasnih zdravstvenih infrastruktur, potrebnih za boj proti pandemiji COVID-19 v Nikaragvi, štejeta za zagotavljanje sredstev, „potrebnih za humanitarne namene“?

Da, zagotavljanje pomoči v obliki iz vprašanja 1 se šteje za zagotavljanje sredstev, „potrebnih za humanitarne namene“.

2. Ali se lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti povežejo z osebami, uvrščenimi na seznam, če je to potrebno za zagotavljanje humanitarne pomoči civilnemu prebivalstvu v Nikaragvi v času pandemije COVID-19?

Da. Izvajalci humanitarnih dejavnosti se lahko povežejo z osebami, uvrščenimi na seznam, če je to potrebno za organizacijo varnega in učinkovitega zagotavljanja humanitarne pomoči.

Člen 6(1) uredbe o Nikaragvi praviloma dopušča dajanje finančnih sredstev in gospodarskih virov na razpolago osebami, uvrščenim na seznam, kadar so ta sredstva ali gospodarski viri potrebni zgolj za humanitarne namene, kot je zagotavljanje ali olajšanje zagotavljanja pomoči, med drugim tudi medicinske opreme. Preden se navedena finančna sredstva ali gospodarski viri dajo na razpolago osebami, uvrščenim na seznam, morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti zaprositi nacionalni pristojni organ za predhodno dovoljenje.

3. Kako lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti zagotovijo, da v okviru zagotavljanja pomoči za boj proti pandemiji COVID-19 ne dajejo sredstev ali gospodarskih virov na razpolago osebami, subjektom ali organom, uvrščenim na seznam?

Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali že imeti vzpostavljene postopke za izvajanje potrebnih pregledov za zagotovitev, da partnerji, s katerimi sodelujejo pri izvajanju humanitarne pomoči, niso uvrščeni na sezname subjektov, za katere veljajo sankcije EU. V okviru zagotavljanja pomoči za boj proti širjenju COVID-19 v Nikaragvi bi bilo treba posebno pozornost nameniti zlasti osebami, uvrščenim na seznam, ki so na ključnih položajih, povezanih s sektorjem zdravstvenega varstva ali policijskim sektorjem (npr. nikaragovsko nacionalno policijo), ki bodo morda v nekem trenutku sodelovali v humanitarni operaciji (npr. iz varnostnih razlogov). Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali tudi zagotoviti, da osebe, uvrščene na seznam, ne preusmerijo sredstev in

³³ Priloga I k uredbi o Nikaragvi vsebuje seznam posameznikov, uvrščenih na seznam sankcij EU. Ta seznam je upoštevan tudi na zemljevidu sankcij EU (<https://www.sanctionsmap.eu/>) in v podatkovni zbirki finančnih sankcij (<https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>), do katerih lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti prosto dostopajo. Ti sezname se redno posodablja. Uradni vir prava EU je Uradni list EU, ki prevlada v primeru spora.

gospodarskih virov, vključno z medicinsko opremo. V ta namen morajo sprejeti potrebne previdnostne ukrepe in preverjanja za zagotovitev, da te osebe ne zasežejo sredstev in gospodarskih virov ter da se zagotovljeni medicinski material uporabi za predvidene humanitarne namene.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti, zlasti tisti, ki so najbližje zunanjim partnerjem in podizvajalcem, bi morali zbrati kar največ informacij, svojim partnerjem pa bi morali, po možnosti celo pogodbeno, prepovedati, da bi sredstva ali gospodarske vire dali na razpolago osebam, uvrščenim na seznam, ali v njihovo korist.

V skladu s členom 10(2) uredbe o Nikaragvi dejavnosti izvajalcev humanitarnih dejavnosti, ki kršijo omejevalne ukrepe iz navedene uredbe, ne povzročijo nikakršne odgovornosti, če te osebe niso vedele in niso imele utemeljenega razloga za sum, da bi lahko s svojim ravnanjem kršile zadevne prepovedi. V tem smislu sankcije EU ne bi smele povzročiti pretirane skladnosti s predpisi. Zlasti se ne bi smele razlagati, kot da od izvajalcev humanitarnih dejavnosti zahtevajo nerealna prizadevanja za zbiranje dokazov ali dokazovanje nasprotnega.

Če oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v humanitarni transakciji, to ne pomeni samodejno, da je treba transakcijo opustiti. Uredba o Nikaragvi vsebuje številna pomembna odstopanja, ki omogočajo, da se take transakcije izvedejo ob predhodni odobritvi nacionalnega pristojnega organa. Glej tudi oddelek I, zlasti vprašanja 2, 5 in 6, ter vprašanje 19.

V primeru dvoma bi se morali izvajalci humanitarnih dejavnosti pri zadevnem nacionalnem pristojnem organu³⁴ pozanimati, ali njihovi postopki spoštujejo klavzulo o prepovedi izogibanju iz uredbe o Nikaragvi³⁵. Nacionalni pristojni organi bi morali v zvezi s tem izvajalcem humanitarnih dejavnosti zagotoviti jasna in pravočasna navodila.

4. Ali so zdravila, medicinska oprema, razkužila in zaščitna oprema lahko „gospodarski viri“?

Da. V skladu z opredelitvijo pojmov v uredbi o Nikaragvi izraz „gospodarski viri“ pomeni vse vrste sredstev, opredmetenih ali neopredmetenih, premičnin ali nepremičnin, „ki sicer niso sredstva, se pa lahko uporabijo za pridobitev sredstev, blaga ali storitev“³⁶. Zagotavljanje serij zdravil, medicinske opreme in razkužil osebi, uvrščeni na seznam, omogoča tej osebi, da na primer proda blago in v zameno pridobi sredstva, torej pomeni dajanje gospodarskih virov na razpolago osebi, uvrščeni na seznam, ali v njeno korist. Za dajanje gospodarskih virov na razpolago osebi, uvrščeni na seznam, ali v njeno korist je potrebno predhodno dovoljenje nacionalnega pristojnega organa.

Vendar zagotavljanje ločenih predmetov navedenega blaga osebi, uvrščeni na seznam, za njeno lastno uporabo ali zaščito ne bi pomenilo dajanja gospodarskih virov na razpolago tej osebi. Poleg tega uredba o Nikaragvi vsebuje odstopanje, ki nacionalnim pristojnim organom omogoča, da dovolijo razpolaganje s sredstvi ali gospodarskimi viri, če so ti

³⁴ Seznami nacionalnih pristojnih organov so na voljo v Prilogi II k uredbi o Nikaragvi.

³⁵ Člen 9 uredbe o Nikaragvi.

³⁶ Člen 1(d) uredbe o Nikaragvi.

potrebni za zadovoljevanje osnovnih potreb oseb, uvrščenih na seznam, in njihovih vzdrževanih družinskih članov, vključno s plačili za živila, zdravila in zdravstveno oskrbo³⁷.

5. Ali lahko zagotavljanje zdravstvene pomoči pomeni „dajanje gospodarskih virov na razpolago“ osebam, uvrščenim na seznam?

Načeloma se za zagotavljanje zdravstvene pomoči osebam, ki so okužene ali za katere obstaja sum, da so bile okužene s COVID-19, ne šteje, da ima ta pomoč realno gospodarsko vrednost ali da je zamenljiva za sredstva ali gospodarske vire. Zato se taka pomoč ne šteje za gospodarski vir, vpletenost osebe, uvrščene na seznam, v zagotavljanje take zdravstvene pomoči pa ne pomeni kršitve uredbe o Nikaragvi.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja zdravstvena pomoč, glej vprašanje 2. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, če na primer te osebe upravičencem zaračunajo za opravljeno storitev ali pridobijo kakršen koli gospodarski vir za lastno korist pri zagotavljanju zdravstvene pomoči, glej vprašanje 3.

6. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti lokalnim organizacijam v Nikaragvi zagotavljajo sredstva za boj proti pandemiji COVID-19?

Da.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, na primer v primeru uvrstitve oseb ali subjektov, pristojnih za zdravstveni sektor, na seznam ali oseb iz organov kazenskega pregona, uvrščenih na seznam, glej vprašanje 2. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 3.

II. UVOZNE IN IZVOZNE OMEJITVE

7. Ali je prodaja, dobava, prenos ali izvoz katerega koli blaga in tehnologij za humanitarne namene za boj proti pandemiji COVID-19 v skladu z uredbo o Nikaragvi?

Da. Sankcije EU, določene v uredbi o Nikaragvi, so osredotočene in usmerjene samo na določene osebe, in sicer z zamrznitvijo njihovega premoženja in prepovedjo dajanja sredstev na razpolago. Prodaja, dobava, prenos ali izvoz kakršnega koli blaga v Nikaragvo niso omejeni. To pomeni, da sankcije EU praviloma ne vplivajo na prodajo, dobavo, prenos ali izvoz katerega koli blaga in tehnologij za boj proti pandemiji COVID-19. V tem okviru „blago in tehnologije“ med drugim vključujejo osebno zaščitno opremo, ventilatorje ali električne dihalne maske za zdravstvene namene (pomoč pri dihanju) in druge medicinske pripomočke za boj proti COVID-19, pa tudi komplete za testiranje na COVID-19 (kot so kompleti za verižno reakcijo s polimerazo z reverzno transkripcijo v realnem času qRT-PCR), zdravila, razkužila, detergente ali kemikalije.

³⁷ Člen 3(1)(a) uredbe o Nikaragvi.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavljajo tako blago in tehnologije, namenjene za humanitarno pomoč, glej vprašanje 2. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 3.

III. DRUGA VPRAŠANJA

8. Ali lahko banke EU odprejo nov bančni račun pri nikaragovski kreditni ali finančni instituciji za namene humanitarne pomoči v boju proti pandemiji COVID-19?

Da. Bančne dejavnosti z nikaragovskimi bankami so dovoljene, če nikaragovska finančna institucija ni subjekt iz Priloge I k uredbi o Nikaragvi. To vključuje vzpostavitev novih korespondenčnih bančnih odnosov in ustanovitev novih skupnih podjetij. Banke lahko v Nikaragvi tudi odprejo urade, podružnice in odvisna podjetja. Trenutno za nobeno nikaragovsko finančno institucijo ne veljajo omejevalni ukrepi.

9. Ali lahko državljani EU potujejo v Nikaragvo, da bi zagotavljali zdravstveno pomoč v boju proti pandemiji COVID-19?

Da. Uredba o Nikaragvi načeloma ne prepoveduje potovanj v Nikaragvo ali zagotavljanja zdravstvene pomoči v državi.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 2. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 3.

10. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti v Nikaragvi kupujejo gorivo, najemajo vozila ali uporabljajo zasebne prevozne storitve za prevoz medicinske opreme za boj proti pandemiji COVID-19 v Nikaragvo ali znotraj Nikaragve?

Da. Nič v uredbi o Nikaragvi izvajalcem humanitarne pomoči ne preprečuje nakupa goriva v Nikaragvi.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 2. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 3.

11. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti pomagajo pri premestitvi oseb, ki jih je prizadela pandemija COVID-19, na druge lokacije v Nikaragvi ali zunaj države?

Da.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se premeščajo osebe, prizadete zaradi pandemije COVID-19, na primer član nikaragovske nacionalne policije, uvrščen na seznam, ali kdo, ki deluje v njegovem imenu, se lahko uporabi odstopanje iz člena 6(1) uredbe o Nikaragvi. To odstopanje zagotavlja, da se pod določenimi pogoji lahko dajo sredstva in gospodarski viri na razpolago osebam, uvrščenim na seznam, kadar so ta sredstva ali gospodarski viri potrebni za humanitarne namene, pri čemer izrecno vključuje evakuacije iz Nikaragve. Za to je potrebna predhodna odobritev nacionalnega pristojnega organa.

12. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti financirajo ali sodelujejo pri gradnji začasnih bolnišnic, vzpostavitvi sanitarnih storitev ali začasne infrastrukture za boj proti pandemiji COVID-19?

Da. Glej tudi vprašanje 1.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje pri gradnji in/ali ima od gradnje gospodarsko korist, glej vprašanje 2. To se lahko zgodi v primeru, da oseba, uvrščena na seznam, zaračunava pristojbino za dostop do začasne infrastrukture, ali če obdrži lastništvo nad njo po koncu krize, ki jo je povzročila pandemija COVID-19.

13. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti zagotavljajo humanitarno pomoč, če jo lahko zagotavljajo zgolj prek oseb, uvrščenih na seznam?

Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo vedno poiskati rešitve, ki ne kršijo sankcij EU, in uporabiti obstoječa odstopanja iz uredbe o Nikaragvi, kadar želijo dati sredstva ali gospodarske vire na voljo osebi, uvrščeni na seznam, ali v njeno korist. Zato morajo humanitarno pomoč usmerjati prek oseb, ki niso uvrščene na seznam v skladu z uredbo o Nikaragvi. V skladu z mednarodnim humanitarnim pravom v primerih, ko ni na voljo nobenih drugih možnosti, sankcije EU ne bi smele preprečevati zagotavljanja humanitarne pomoči. Vendar je to ob doslednem upoštevanju teh navodil v zadevnem primeru zelo malo verjetno zaradi ciljno usmerjene narave omejevalnih ukrepov v uredbi o Nikaragvi, vrste in omejenega števila uvrstitev na seznam ter obstoja posebnih odstopanj, povezanih s humanitarnimi nameni.

IV. POSTOPKOVNA VPRAŠANJA

14. Kaj pomeni izraz „odstopanje“?

Odstopanja so izrecne izjeme, predvidene v pravnih aktih, pri čemer so omejene (prepovedane) dejavnosti dovoljene v posebnih okoliščinah, pod pogojem, da jih odobri nacionalni pristojni organ³⁸. Brez take odobritve dejavnosti ni mogoče zakonito izvesti. V specifičnem primeru člena 6 uredbe o Nikaragvi mora biti namen ukrepa zgolj humanitaren.

15. Ali so sprejemljive skupne prošnje, na primer ena prošnja več izvajalcev humanitarnih dejavnosti ali ena prošnja več nacionalnim pristojnim organom hkrati?

Če humanitarni projekt za boj proti pandemiji COVID-19 zaradi učinkovitosti zahteva predložitev več prošenj za odstopanja enemu ali več nacionalnim pristojnim organom, bi morale biti mogoče vsem zadevnim nacionalnim pristojnim organom predložiti enotno prošnjo.

Tudi če mora za izvedbo humanitarnega projekta za odstopanja zaprositi več izvajalcev humanitarnih dejavnosti, bi morale biti mogoče vložiti skupno prošnjo. Donatorji, banke, mednarodne organizacije in nevladne organizacije, ki sodelujejo pri humanitarnem projektu, bi morali sodelovati pri izmenjavi informacij, da bi zbrali dokaze, ki jih nacionalni pristojni organi potrebujejo za izdajo dovoljenja.

³⁸ Odstopanja so na splošno ubesedena na naslednji način: „Z odstopanjem od (prepovedi iz) člena [...] lahko pristojni organi, pod pogoji, ki se jim zdijo primerni, odobrijo [...]“

V trenutnih izrednih okoliščinah so nacionalni pristojni organi pozvani, naj vzpostavijo kontaktno točko za odstopanja v humanitarne namene, povezana z bojem proti pandemiji COVID-19. Glede na nujnost položaja bi morali nacionalni pristojni organi sodelovati, da bi zagotovili pravočasne in skladne odgovore na take prošnje. Komisija je pripravljena podpreti nacionalne pristojne organe pri njihovem delu.

16. Ali lahko nacionalni pristojni organi izdajo splošna dovoljenja ali morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti zaprositi za dovoljenje za vsako dejavnost?

Nacionalni pristojni organi lahko odobrijo odstopanja od katere koli sankcije EU zaradi omejenega števila razlogov, ki jih mora nacionalni pristojni organ v vsakem posameznem primeru preveriti.

Uredba o Nikaragvi nacionalnim pristojnim organom omogoča, da odobritve izdajo „pod pogoji, kot se jim zdijo primerni“, kadar je sprostitev ali dajanje na razpolago določenih zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov ali njihovo zagotavljanje osebam, uvrščenim na seznam, potrebno za humanitarne namene.

Zadevni nacionalni pristojni organ se odloči, ali lahko v primeru enakih ponavljajočih se dejavnosti/transakcij, katerih pogoji so vnaprej znani, izda enotno odobritev, ki zajema več dejavnosti/transakcij (npr. za enake transakcije, odobrene v svežnjih, če se izvede ocena vsakega posameznega svežnja posebej in je mogoče zagotoviti nadzor nad njihovim izidom), ali pa mora odobriti vsako posebej. Komisija spodbuja nacionalne pristojne organe, naj preučijo, ali bi lahko v sedanjih izrednih okoliščinah enotno dovoljenje olajšalo zagotavljanje humanitarne pomoči osebam, ki jih je prizadela pandemija COVID-19. Nacionalni pristojni organi se lahko pri izdaji dovoljenja odločijo določiti pogoje, s katerimi zagotovijo, da izjeme ne škodijo namenu sankcij ali omogočajo izogibanja sankcijam.

17. Kako lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti zaprosijo za odstopanje za izvajanje omejene dejavnosti/transakcije, če je namen te dejavnosti zagotoviti pomoč ljudem, ki jih je prizadela pandemija COVID-19?

Vsak izvajalec humanitarnih dejavnosti, ki sodeluje pri zagotavljanju humanitarne pomoči, lahko zaprosi za odstopanje. Izvajalski partnerji so običajno najprimernejši za zbiranje potrebnih informacij. Vsi drugi izvajalci, vključno z donatorji in bankami, bi morali sodelovati z vložnikom prošnje, da bi olajšali zbiranje in izmenjavo takšnih informacij.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo predložiti prošnjo nacionalnemu pristojnemu organu, s katerim so najtesneje povezani, kot so navedeni v Prilogi II k uredbi o Nikaragvi. Nacionalni pristojni organ bi morali zaprositi za navodila glede dokumentov, ki so potrebni za odobritev ustreznih odstopanj.

Glej tudi vprašanje 15 v zvezi s skupnimi prošnjami.

18. Kako lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti pridobijo odstopanja po hitrem postopku, če je to potrebno zaradi razmer na terenu?

Izvajalci humanitarnih dejavnosti, ki zaprosijo za nujno odstopanje, bi morali v svoji prošnji jasno poudariti nujnost in pojasniti razloge zanjo. Več podatkov ko bo prošnja vsebovala, lažje in hitreje bo nacionalni pristojni organ prošnjo obravnaval. Prošnji se lahko priložijo tudi izjave donatorjev, priporočilna pisma drugih organov in podobni dokumenti, ki bodo nacionalnemu pristojnemu organu olajšali preučitev prošnje.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo pridobiti ustrezno dovoljenje, preden začnejo izvajati humanitarni projekt za boj proti pandemiji COVID-19.

Za pospešitev postopka bi se morali izvajalci humanitarnih dejavnosti povezati z nacionalnim pristojnim organom in ga prositi za navodila že pred vložitvijo prošnje.

Skladna navodila za vso EU so bistvenega pomena za zagotovitev, da bodo izvajalci humanitarnih dejavnosti iz EU lahko opravljali svoje delo. Komisija je pripravljena podpreti nacionalne pristojne organe pri njihovih prizadevanjih ter oblikovati enotno platformo za objavo navodil, ki jih izdajo nacionalni pristojni organi.

19. Ali bi morali izvajalci humanitarnih dejavnosti natančno preveriti končne prejemnike humanitarne pomoči?

Ne. V skladu z mednarodnim humanitarnim pravom, členom 214(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter humanitarnimi načeli človečnosti, nepristranskosti, neodvisnosti in nevtralnosti je treba humanitarno pomoč zagotavljati brez diskriminacije. Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo posameznike, ki potrebujejo pomoč, določiti na podlagi teh načel. Ko to storijo, natančno preverjanje končnih prejemnikov ni potrebno.

SIRIJA

PRAVNI SKLICI IN NAVODILA

- Uredba Sveta (EU) št. 36/2012 z dne 18. januarja 2012 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Siriji (uredba o Siriji)³⁹
- Dokument Evropske komisije s pogosto zastavljenimi vprašanji o omejevalnih ukrepih EU v Siriji⁴⁰ (v nadaljnjem besedilu: pogosta vprašanja o Siriji)

Sankcije EU proti Siriji (v nadaljnjem besedilu: sankcije proti Siriji) so bile naložene v odziv na nasilno zatiranje mirnih protestov s strani sirskega režima, vključno z uporabo kemičnega orožja in ostrega streliva, ki je povzročilo smrti in poškodbe več protestnikov, ter samovoljnim pridržanjem. Sankcije, določene v Uredbi Sveta (EU) št. 36/2012, zajemajo številne sektorske omejitve, vključno s prepovedjo izvoza blaga ali tehnologije, ki bi se lahko uporabila za notranjo represijo, vključno s kemikalijami, ki se uporabljajo v kemičnih napadih, ter prepovedjo lokalnega nakupa in uvoza naftnih derivatov. Predvidene so številne izjeme, zlasti za humanitarne namene. Sankcije EU se nanašajo na točno določene osebe in sektorje sirskega gospodarstva, kar pomeni, da je večina sektorjev, vključno z živili in zdravili, izvzetih.

Sankcije iz Uredbe Sveta (EU) št. 36/2012 vključujejo zamrznitev premoženja oseb in subjektov, odgovornih za nasilno zatiranje civilnega prebivalstva, oseb, ki imajo koristi od režima ali ga podpirajo, ministrov in visokih pripadnikov sirske oborožene sil itd. Dne 17. februarja 2020 je bilo na seznam uvrščenih 277 posameznikov in 71 subjektov. Ti sezname so upoštevani tudi na zemljevidu sankcij EU⁴¹ in v podatkovni zbirki finančnih sankcij⁴², do katerih lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti na spletu prosto dostopajo.

Glede na močno prisotnost terorističnih skupin na nekaterih območjih v Siriji so v tem okviru relevantne tudi sankcije EU proti mednarodnemu terorizmu v skladu z resolucijama Varnostnega sveta Združenih narodov (RVSN) 1267 in 1373⁴³. Podobno je EU sprejela sankcije proti širjenju in uporabi kemičnega orožja⁴⁴, ki trenutno veljajo za

³⁹ UL L 16, 19.1.2012, str. 1.

⁴⁰ https://ec.europa.eu/info/files/170901-faqs-restrictive-measures-syria_sl.

⁴¹ <https://www.sanctionsmap.eu/>.

⁴² <https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>.

⁴³ Uredba Sveta (ES) št. 881/2002 z dne 27. maja 2002 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte, povezane z organizacijama ISIL (Daiš) in Al-Kaida (UL L 139, 29.5.2002, str. 9); Uredba Sveta (EU) 2016/1686 z dne 20. septembra 2016 o dodatnih omejevalnih ukrepih proti ISIL (Daiš) in Al-Kaidi ter fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom, ki so z njima povezani (UL L 255, 21.9.2016, str. 1). Uredba (ES) št. 2580/2001 z dne 27. decembra 2001 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte zaradi boja proti terorizmu (UL L 344, 28.12.2001, str. 70).

⁴⁴ Uredba Sveta (EU) 2018/1542 z dne 15. oktobra 2018 o omejevalnih ukrepih proti širjenju in uporabi kemičnega orožja (UL L 259, 16.10.2018, str. 12).

pet Sircev (v nadaljnjem besedilu: sankcije EU proti mednarodnemu terorizmu in kemičnemu orožju).

Sankcije EU proti Siriji in sankcije EU proti mednarodnemu terorizmu in kemičnemu orožju ne veljajo za zdravila, medicinsko opremo in zdravstveno pomoč prebivalstvu na splošno. Za medicinsko opremo, vključno s kisikom, dihalnimi maskami, osebno zaščitno opremo (OZO) in ventilatorji, ter zdravila in drug sanitetni material, potreben v boju proti pandemiji COVID-19, ne veljajo neposredne omejitve glede izvoza, dobave, financiranja ali uporabe v Siriji.

Vendar lahko v specifičnih primerih na izvoz, dobavo, financiranje ali uporabo te opreme posredno vplivajo druge omejitve, kot so zamrznitev sredstev ali gospodarskih virov nekaterih oseb, subjektov in organov, za katere veljajo sankcije EU (v nadaljnjem besedilu: osebe, uvrščene na seznam) in ki sodelujejo v zadevnih transakcijah.

Sankcije EU proti Siriji praviloma dopuščajo dajanje sredstev in gospodarskih virov na razpolago osebam, uvrščenim na seznam, kadar so ta sredstva ali gospodarski viri potrebni zgolj za namene zagotavljanja humanitarne pomoči v Siriji ali pomoči civilnemu prebivalstvu v Siriji. V nekaterih primerih je potrebno predhodno dovoljenje nacionalnega pristojnega organa (glej oddelek I).

Poleg tega morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti morda izvajati tudi pomožne dejavnosti (npr. prevoz medicinskih pripomočkov, menjava valut in skladiščenje), na katere bi lahko vplivale določene omejitve (npr. prepoved nakupa naftnih derivatov v Siriji). **Sankcije proti Siriji določajo tudi vrsto odstopanj, ki dovoljujejo opravljanje takšnih pomožnih dejavnosti pod določenimi pogoji** (glej oddelek II in III).

Spodnja vprašanja so bila zbrana v sodelovanju z nacionalnimi pristojnimi organi, izvajalci humanitarnih dejavnosti in drugimi mednarodnimi deležniki od začetka krize zaradi COVID-19.

I. PREPOVED DAJANJA SREDSTEV IN GOSPODARSKIH VIROV NA RAZPOLAGO OSEBAM, UVRŠČENIM NA SEZNAM

1. Ali se zagotavljanje humanitarne pomoči v obliki hrane, zdravil, medicinske opreme, razkužil, zdravstvene pomoči in drugih medicinskih proizvodov ter vzpostavitev začasnih zdravstvenih infrastruktur, potrebnih za boj proti pandemiji COVID-19 v Siriji, štejeta za „humanitarno pomoč“ ali „pomoč civilnemu prebivalstvu“?

Da, zagotavljanje humanitarne pomoči v obliki iz vprašanja 1 se šteje za „humanitarno pomoč“ ali „pomoč civilnemu prebivalstvu“.

2. Ali se lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti povežejo z osebami, uvrščenimi na seznam, če je to potrebno za zagotavljanje humanitarne pomoči civilnemu prebivalstvu v Siriji v času pandemije COVID-19?

Da. Izvajalci humanitarnih dejavnosti se lahko povežejo z osebami, uvrščenimi na seznam, če je to potrebno za organizacijo varnega in učinkovitega zagotavljanja humanitarne pomoči.

Člen 16a(2) uredbe o Siriji praviloma dopušča dajanje finančnih sredstev in gospodarskih virov na razpolago osebam, uvrščenim na seznam, kadar so ta sredstva ali gospodarski

viri potrebni zgolj za namene zagotavljanja humanitarne pomoči v Siriji ali pomoči civilnemu prebivalstvu v Siriji. Za to je potrebno predhodno dovoljenje nacionalnega pristojnega organa.

Uredba o Siriji izvajalcem humanitarnih dejavnosti dovoljuje tudi, da v zelo specifičnih in omejenih primerih (npr. člen 16a(1) uredbe o Siriji) dajo osebam, uvrščenim na seznam, na razpolago sredstva in gospodarske vire, ne da bi za to potrebovali predhodno dovoljenje nacionalnega pristojnega organa. Glej vprašnji 19 in 25.

3. Ali so zdravila, medicinska oprema, razkužila in zaščitna oprema lahko „gospodarski viri“?

Da. V skladu z opredelitvijo iz uredbe o Siriji „gospodarski viri“ pomenijo vse vrste sredstev, opredmetenih ali neopredmetenih, premičnin ali nepremičnin, „ki sicer niso sredstva, se jih pa lahko uporabi za pridobitev sredstev, blaga ali storitev“⁴⁵. Zagotavljanje serij zdravil, medicinske opreme in razkužil osebi, uvrščeni na seznam, omogoča tej osebi, da na primer proda blago in v zameno pridobi sredstva, torej pomeni dajanje gospodarskih virov na razpolago osebi, uvrščeni na seznam, ali v njeno korist. To bi se lahko zgodilo, kadar se medicinski pripomočki zagotovijo osebam, uvrščenim na seznam, ki so zaposlene v sirski upravi, ali osebam, uvrščenim na seznam, ki vodijo zdravstvene ustanove. Za dajanje gospodarskih virov na razpolago osebi, uvrščeni na seznam, ali v njeno korist je potrebno predhodno dovoljenje nacionalnega pristojnega organa, razen če velja drugačno izvzetje.

Vendar zagotavljanje ločenih predmetov zgoraj navedenega blaga osebi, uvrščeni na seznam, za njeno lastno uporabo ali zaščito ne bi pomenilo dajanja gospodarskih virov na razpolago tej osebi (glej po analogiji vprašanje 6 pogostih vprašanj o Siriji).

4. Ali lahko zagotavljanje zdravstvene pomoči pomeni „dajanje gospodarskih virov na razpolago“ osebam, uvrščenim na seznam?

Načeloma se za zagotavljanje zdravstvene pomoči osebam, ki so okužene ali za katere obstaja sum, da so bile okužene s COVID-19, ne šteje, da ima ta pomoč realno gospodarsko vrednost ali da je zamenljiva za sredstva ali gospodarske vire. Zato se taka pomoč ne šteje za gospodarski vir, vpletenost osebe, uvrščene na seznam, v zagotavljanje take zdravstvene pomoči pa ne pomeni kršitve uredbe o Siriji.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje pri zagotavljanju zdravstvene pomoči in ima od tega gospodarsko korist, na primer z zaračunavanjem upravičencem za opravljeno storitev ali s pridobitvijo kakršnega koli gospodarskega vira za lastno korist pri zagotavljanju zdravstvene pomoči, glej vprašanje 2.

5. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti lokalnim organizacijam v Siriji zagotavljajo sredstva za boj proti pandemiji COVID-19?

Da.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašnji 2 in 4. V zvezi s tem, kako zagotoviti, da

⁴⁵ Člen 1(f) uredbe o Siriji.

se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 20.

II. UVOZNE IN IZVOZNE OMEJITVE

6. Ali je izvoz ventilatorjev ali električnih dihalnih mask za zdravstvene namene (pomoč pri dihanju) dovoljen v skladu s sankcijami proti Siriji?

Da. Za ventilatorje za zdravstvene namene omejitve izvoza iz uredbe o Siriji načeloma ne veljajo.

V zvezi z električnimi dihalnimi maskami je za vsak primer posebej morda potrebna ocena tehničnih značilnosti specifičnega izdelka, ki se izvaža, za zagotovitev, da je namenjen izključno za zdravstvene namene, in ne za vojaške dejavnosti ali notranjo represijo. V slednjem primeru bi bila namreč za električne dihalne maske lahko potrebna predhodna odobritev nacionalnega pristojnega organa v skladu z uredbo o blagu z dvojno rabo, kot je navedeno v uredbi o Siriji⁴⁶.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali od proizvajalca zahtevati informacije o tehničnih specifikacijah ter podatek, ali izdelek spada na področje uporabe uredbe o dvojni rabi.

V primeru dvoma je treba stopiti v stik z zadevnim nacionalnim pristojnim organom.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 2.

7. Ali je zagotavljanje medicinskih pripomočkov, ki niso ventilatorji ali električne dihalne maske, za boj proti pandemiji COVID-19, vključno s posodami s kisikom, dovoljeno v skladu z uredbo o Siriji?

Da. Prodaja, dobava, prenos ali izvoz v Sirijo, financiranje ali uporaba medicinskih pripomočkov v skladu z uredbo o Siriji načeloma niso prepovedani.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, lahko pridobi gospodarske vire iz zagotavljanja humanitarne pomoči, glej vprašanje 2.

8. Ali je zagotavljanje zdravil, razkužil, detergentov ali kemikalij za boj proti pandemiji COVID-19 dovoljeno v skladu z uredbo o Siriji?

Da. Omejevalni ukrepi EU, določeni v uredbi o Siriji, načeloma ne prepovedujejo prodaje, dobave, prenosa ali izvoza, financiranja ali uporabe zdravil, mil, razkužil (biocidov), detergentov ali kemikalij za uporabo v zdravstvene namene v boju proti pandemiji COVID-19.

Vendar je za prodajo, dobavo, prenos ali izvoz v Sirijo, financiranje ali uporabo nekaterih kemičnih snovi, ki se uporabljajo za razkuževanje/čiščenje, potrebno predhodno

⁴⁶ Uredba Sveta (ES) št. 428/2009 z dne 5. maja 2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo. Glej zlasti vnos 1A004.a Priloge k uredbi o blagu z dvojno rabo, na katerega se sklicuje člen 2d uredbe o Siriji, kakor je bil spremenjen s členom 1 Uredbe Sveta (EU) št. 697/2013 z dne 22. julija 2013 (UL L 198, 23.7.2013, str. 28).

dovoljenje za odstopanje, ki ga odobri nacionalni pristojni organ v skladu s členom 2b, ker bi se lahko uporabljale za notranjo represijo, vključno za napade s kemičnim orožjem. To velja zlasti za etanol, izopropanol in natrijev hipoklorit⁴⁷.

Za prodajo, dobavo, prenos ali izvoz etanola, izopropanola in natrijevega hipoklorita, samostojno ali v mešanicah v specifičnih visokih koncentracijah („omejene koncentracije“), je potrebno dovoljenje⁴⁸. Za pridobitev takšnega dovoljenja morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti dokazati, da se bodo te snovi uporabljale za zagotavljanje humanitarne pomoči v okviru boja proti pandemiji in ne za druge namene⁴⁹. Izvajalci humanitarnih dejavnosti lahko nacionalne pristojne organe zaprosijo za navodila glede informacij, ki so potrebne za utemeljitev prošnje za to dovoljenje.

Razkužila, razkužila za roke in detergenti/proizvodi za čiščenje v obliki končnih proizvodov so mešanice. Vendar ti končni proizvodi na splošno zahtevajo nižjo koncentracijo etanola, izopropanola in natrijevega hipoklorita od omejenih koncentracij⁵⁰. V tem primeru odstopanje ni potrebno. S temi proizvodi se zato lahko prosto trguje in se lahko zagotavljajo v okviru humanitarne pomoči.

Predhodno dovoljenje prav tako ni potrebno v manj verjetnem primeru, da ti končni proizvodi vključujejo etanol, izopropanol in natrijev hipoklorit v koncentraciji, ki je enaka omejenim koncentracijam ali jih presega, če lahko izvajalec humanitarnih dejavnosti med drugim dokaže, da je izpolnjen kateri koli od teh pogojev:

1. etanola, izopropanola in natrijevega hipoklorita ni mogoče odstraniti iz proizvoda ali uporabiti za druge namene (odstranitev/sprememba namena nadzorovanih kemikalij ni mogoča)⁵¹; ali

⁴⁷ Etanol je aktivna snov, ki se uporablja za številne proizvode za razkuževanje (vrsta proizvodov 1 v skladu z Uredbo (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov). Izopropanol se zadnje čase uporablja kot nadomestek za etanol, ker tega primanjkuje. Natrijev hipoklorit se uporablja kot biocid v detergentih, običajno ga najdemo v tekočih belilih. Za prodajo, dobavo, prenos ali izvoz etanola, izopropanola in natrijevega hipoklorita, ki so naštet v vnosu A1.004 iz Priloge IX, je potrebno dovoljenje v skladu z zahtevami iz člena 2b uredbe o Siriji. Etanol se uporablja pri proizvodnji dialkil alkilfosfonatov in brezvodnega etanola, ki se lahko uporablja kot topilo v kemijskih reakcijah za pridobivanje predhodnih sestavin za kemično orožje (vključno s sarinom). Raztopine natrijevega hipoklorita se lahko uporabljajo za pridobivanje plinastega klora.

⁴⁸ Omejitev velja za zmesi s koncentracijo 90 % ali več (etanol, natrijev hipoklorit) ali 95 % ali več (izopropanol).

⁴⁹ V skladu s členom 2b(2) nacionalni pristojni organ ne izda dovoljenja, če obstaja utemeljen sum, da so snovi, ki se prodajajo, dobavljajo, prenašajo ali izvažajo, namenjene ali bi lahko bile namenjene za notranjo represijo ali proizvodnjo in vzdrževanje proizvodov, ki bi se lahko uporabljali za notranjo represijo.

⁵⁰ V razkužilih in detergentih je koncentracija etanola in izopropanola običajno 75 %. Belila vsebujejo natrijev hipoklorit v koncentraciji manj kot 10 %, pri čemer je skupna koncentracija približno 5 %.

⁵¹ Glej splošno opombo k Prilogi IX, kakor je bila spremenjena s členom 3 Uredbe Sveta (EU) št. 509/2012 z dne 15. junija 2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 36/2012 (UL L 156, 16.6.2012, str. 10).

2. pri etanolu in natrijevem hipokloritu so končni proizvodi potrošniško blago, pakirano za prodajo na drobno za osebno rabo ali pakirano za individualno rabo⁵².

Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali od proizvajalca zahtevati informacije o tehničnih specifikacijah blaga in po možnosti pridobiti izjavo, da za izdelek ne veljajo omejitve iz uredbe o Siriji⁵³. V primeru dvoma morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti stopiti v stik z nacionalnim pristojnim organom.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 2.

9. Ali je zagotavljanje kompleta za testiranje na COVID-19 (komplet qRT-PCR) dovoljeno v skladu z uredbo o Siriji?

Da. Omejevalni ukrepi EU, določeni v uredbi o Siriji, ne prepovedujejo prodaje, dobave, prenosa ali izvoza, financiranja ali uporabe opreme za testiranje na COVID-19, kot je komplet za verižno reakcijo s polimerazo z reverzno transkripcijo v realnem času (qRT-PCR). Za reagente, ki se običajno uporabljajo pri kompletu qRT-PCR, v skladu z uredbo o Siriji prav tako ne veljajo nobene omejitve trgovanja. Če bi izvajalec humanitarnih dejavnosti imel razlog za domnevo, da reagenti, ki se zagotavljajo skupaj s kompletom qRT-PCR, niso taki, kot se običajno uporabljajo, bi moral od proizvajalcev zahtevati potrditev, da za te reagente ne veljajo omejitve izvoza v skladu z uredbo o Siriji. Če so potrebna nadaljnja navodila, je treba stopiti v stik z nacionalnim pristojnim organom.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se v okviru humanitarne pomoči zagotavljajo kompleti za testiranje na COVID-19 (qRT-PCR), glej vprašanje 2.

10. Ali je zagotavljanje osebne zaščitne opreme, potrebne za boj proti pandemiji COVID-19, dovoljeno v skladu z uredbo o Siriji?

Da. Uredba o Siriji načeloma ne prepoveduje prodaje, dobave, prenosa ali izvoza, financiranja in uporabe osebne zaščitne opreme, potrebne za boj proti pandemiji COVID-19.

Nekatere specifične predmete, ki se uporabljajo kot osebna zaščitna oprema v boju proti pandemiji COVID-19, kot so maske, rokavice in zaščitna obutev, je mogoče prilagoditi za uporabo v vojnih razmerah za zaščito pred biološkimi agensi. Za prodajo, dobavo, prenos ali izvoz, financiranje ali uporabo te osebne zaščitne opreme je potrebno predhodno dovoljenje, ki ga izda nacionalni pristojni organ⁵⁴.

⁵² Glej Prilogo IX k uredbi o Siriji, kakor je bila spremenjena s točko 11(a) člena 1 Uredbe Sveta (EU) št. 697/2013 z dne 22. julija 2013 (UL L 198, 23.7.2013, str. 28). V skladu s tem členom se ta pogoj ne uporablja za tisto potrošniško blago, ki vključuje izopropanol.

⁵³ Zlasti vnos A1.004 Priloge IX k uredbi o Siriji.

⁵⁴ Glej zlasti vnos I.B.1A004 v tabeli A dela 1 Priloge IA k uredbi o Siriji. Ta vnos med drugim zajema zaščitna oblačila, rokavice in čevlje, posebej izdelane ali prirejene za zaščito pred biološkimi agensi, prilagojenimi za uporabo v vojni.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali zagotoviti, da se osebna zaščitna oprema, namenjena za prodajo, dobavo, prenos ali izvoz, financiranje ali uporabo v boju proti pandemiji, ne prilagodi za uporabo v vojnih scenarijih. V primeru dvoma morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti od proizvajalca zahtevati potrebna pojasnila. Če je kljub pojasnilom dovoljenje potrebno, ker je osebna zaščitna oprema poleg uporabe v civilne namene prilagojena tudi za uporabo v vojnih scenarijih, bi moral izvajalec humanitarnih dejavnosti, ki ureja izvoz, nacionalnemu pristojnemu organu dokazati, da ima predmet humanitarni namen⁵⁵.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 2.

III. DRUGE OMEJITVE

11. Ali lahko banke EU odprejo nov bančni račun pri sirski kreditni ali finančni instituciji za namene humanitarne pomoči v boju proti pandemiji COVID-19?

Da, pogojeno s prošnjo za odstopanje.

Člen 25a uredbe o Siriji določa, da lahko banke pod specifičnimi pogoji zaprosijo nacionalni pristojni organ za odstopanje za odprtje bančnega računa pri sirski kreditni ali finančni instituciji z namenom zagotavljanja pomoči sirskega civilnemu prebivalstvu. Glej tudi vprašanja 23 in 24 pogostih vprašanj o Siriji.

12. Ali lahko državljani EU potujejo v Sirijo, da bi zagotavljali zdravstveno pomoč v boju proti pandemiji COVID-19?

Da. Uredba o Siriji načeloma ne prepoveduje potovanj v Sirijo ali zagotavljanja zdravstvene pomoči v državi.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 2.

13. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti kupujejo gorivo v Siriji za prevoz medicinske opreme za boj proti pandemiji COVID-19 v Sirijo ali znotraj Sirije?

Da, v skladu s členom 6a uredbe o Siriji.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti, ki prejmejo javna sredstva Unije ali države članice za zagotavljanje humanitarne pomoči v Siriji za nakup goriva, potrebnega za zagotavljanje takšne pomoči, ne potrebujejo predhodnega dovoljenja nacionalnega pristojnega organa v skladu s členom 6a(1). Če plačilo za gorivo prejme oseba, uvrščena na seznam, se lahko v tem primeru plačilo v skladu s členom 16a(1) Uredbe izvede brez dovoljenja.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti, ki ne prejmejo sredstev EU ali države članice za zagotavljanje humanitarne pomoči v Siriji, za nakup goriva potrebujejo predhodno dovoljenje nacionalnega pristojnega organa v skladu s členom 16a(2) Uredbe. V tem primeru je, če plačilo za gorivo prejme oseba, uvrščena na seznam, potrebno dovoljenje v skladu s členom 16a(2) Uredbe (glej tudi vprašanje 18 pogostih vprašanj o Siriji). V

⁵⁵ Člen 2a(2) uredbe o Siriji.

slednjem primeru morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti, ko stopijo v stik z nacionalnim pristojnim organom, navesti, ali morajo gorivo kupiti ob različnih priložnostih (npr. mali nakupi na bencinskih črpalkah) ali načrtujejo enkratni nakup (npr. oskrba tovornjaka z gorivom pred odhodom iz Sirije). Medtem ko splošna izvzeta niso dovoljena, člen 6a(2) uredbe o Siriji nacionalnim pristojnim organom dovoljuje, da odobrijo splošna odstopanja za enake ponavljajoče se dejavnosti.

Glej tudi vprašanje 18 o skupnih prošnjah in vprašanje 19 o splošnih odstopanjih.

Glej tudi vprašanja 16 do 18 pogostih vprašanj o Siriji.

14. Če je za uvoz medicinskega materiala v Sirijo v okviru boja proti pandemiji COVID-19 treba plačati davke in uvozne dajatve, ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti te plačajo sirski vladi?

Da, če je to edini način za zagotovitev humanitarne pomoči civilnemu prebivalstvu v Siriji v času pandemije COVID-19.

Če plačilo prejme oseba, uvrščena na seznam, ali bo ta oseba imela posredne koristi od plačila, kar je v tem primeru zelo verjetno, je morda potrebno odstopanje, ki ga odobri nacionalni pristojni organ. Glej tudi vprašanje 2.

15. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti evakuirajo osebe, ki jih je prizadela pandemija COVID-19, na druge lokacije v Siriji ali zunaj države?

Da.

Če ukrep na primer vključuje nakup goriva ali dajanje sredstev na razpolago osebi, uvrščeni na seznam⁵⁶, je morda potrebno odstopanje. Glej vprašanje 13.

Opozoriti je treba, da je v skladu s členom 7a(5)(b) uredbe o Siriji dovoljeno nabaviti reaktivno gorivo za sirske letalske prevoznike, uvrščene na seznam, za evakuacijo prebivalstva, ki ga je prizadela pandemija.

16. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti financirajo ali sodelujejo pri gradnji začasnih bolnišnic, vzpostavitvi sanitarnih storitev ali začasne infrastrukture za boj proti pandemiji COVID-19?

Da. Glej tudi vprašanje 1.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje pri gradnji in/ali ima od gradnje gospodarsko korist, glej vprašanje 2. To se lahko zgodi v primeru, da oseba, uvrščena na seznam, zaračunava pristojbino za dostop do začasne infrastrukture, ali če obdrži lastništvo nad njo po koncu krize, ki jo je povzročila pandemija COVID-19.

17. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti zagotovijo humanitarno pomoč, če lahko pomoč zagotavljajo zgolj prek oseb, uvrščenih na seznam?

⁵⁶ Kot primer glej vnos 50 dela B Priloge II (Syrian Arab Airlines).

Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali uporabiti obstoječe izjeme iz uredbe o Siriji. Vendar v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom v primerih, ko ni na voljo nobene druge možnosti, omejevalni ukrepi EU ne bi smeli preprečevati zagotavljanja humanitarne pomoči. V primeru Sirije je to malo verjetno, saj sankcije proti Siriji dovoljujejo obsežna odstopanja za humanitarne dejavnosti, kar je mogoče tudi ob doslednem upoštevanju teh navodil.

IV. POSTOPKOVNA VPRAŠANJA

18. Ali so sprejemljive skupne prošnje, na primer ena prošnja več izvajalcev humanitarnih dejavnosti ali ena prošnja več nacionalnim pristojnim organom hkrati?

Če humanitarni projekt za boj proti pandemiji COVID-19 zaradi učinkovitosti zahteva **predložitev** več prošenj za odstopanja **enemu ali več nacionalnim pristojnim organom**, bi moralo biti mogoče vsem zadevnim nacionalnim pristojnim organom predložiti enotno prošnjo.

Tudi če mora za izvedbo humanitarnega projekta za odstopanja **zaprostiti več izvajalcev humanitarnih dejavnosti**, bi moralo biti mogoče vložiti skupno prošnjo. Donatorji, banke, mednarodne organizacije in nevladne organizacije, ki sodelujejo pri humanitarnem projektu, bi morali sodelovati pri izmenjavi informacij, da bi zbrali dokaze, ki jih nacionalni pristojni organi potrebujejo za izdajo dovoljenja.

V trenutnih izrednih okoliščinah so **nacionalni pristojni organi pozvani, naj vzpostavijo kontaktno točko za odstopanja v humanitarne namene, povezana z bojem proti pandemiji COVID-19**. Glede na nujnost položaja bi morali nacionalni pristojni organi sodelovati, da bi zagotovili pravočasne in skladne odgovore na take prošnje. Komisija je pripravljena podpreti nacionalne pristojne organe pri njihovem delu.

19. Ali lahko nacionalni pristojni organi izdajo splošna dovoljenja ali morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti zaprositi za dovoljenje za vsako dejavnost?

Nacionalni pristojni organi lahko odobrijo odstopanja od katere koli sankcije EU zaradi omejenega števila razlogov, ki jih mora nacionalni pristojni organ v vsakem posameznem primeru preveriti.

Uredba o Siriji izrecno dovoljuje nacionalnim pristojnim organom, da izdajo splošna dovoljenja („pod **splošnimi** in posebnimi pogoji, ki se jim zdijo primerni“) v dveh primerih: za dajanje določenih sredstev ali virov na razpolago osebam, uvrščenim na seznam, za humanitarne dejavnosti iz člena 16a(2) ter v skladu s členom 6a(2) za nakup naftnih derivatov v Siriji za opravljanje istih dejavnosti.

Nacionalni pristojni organ se odloči, ali v primeru enakih ponavljajočih se dejavnosti/transakcij, katerih pogoji so vnaprej znani, raje izda enotno dovoljenje, ki zajema vse te dejavnosti/transakcije, ali raje izda dovoljenje za posamezne dejavnosti/transakcije. Komisija spodbuja nacionalne pristojne organe, naj preučijo, ali bi lahko v sedanjih izrednih okoliščinah enotno dovoljenje olajšalo zagotavljanje humanitarne pomoči osebam, ki jih je prizadela pandemija COVID-19. Nacionalni pristojni organi se lahko pri izdaji dovoljenja odločijo določiti pogoje, s katerimi zagotovijo, da izjeme ne škodijo namenu sankcij ali omogočajo izogibanja sankcijam.

20. Kako lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti zagotovijo, da v okviru zagotavljanja pomoči za boj proti pandemiji COVID-19 ne dajejo sredstev ali gospodarskih virov na razpolago posameznikom, subjektom ali organom, uvrščenim na seznam?

Prilogi II in Ila k uredbi o Siriji vsebujeta sezname, na katere so uvrščeni posamezniki, subjekti in organi, za katere veljajo omejevalni ukrepi EU. Ti sezname so upoštevani tudi na zemljevidu sankcij EU⁵⁷ in v podatkovni zbirki finančnih sankcij⁵⁸, do katerih lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti prosto dostopajo. Ti sezname se redno posodablja.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali že izvajati postopke, ki se zahtevajo za izvajanje potrebnih pregledov za zagotovitev, da partnerji, s katerimi sodelujejo pri izvajanju humanitarne pomoči, niso uvrščeni na sezname subjektov, za katere veljajo omejevalni ukrepi EU. V okviru zagotavljanja pomoči za boj proti širjenju COVID-19 v Siriji bi bilo treba posebno pozornost nameniti osebam, subjektom in organom, povezanim tako z zasebnim kot javnim sektorjem zdravstvenega varstva ter logističnim sektorjem. Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali tudi zagotoviti, da osebe, uvrščene na seznam, ne preusmerijo sredstev in gospodarskih virov, vključno z medicinsko opremo. V ta namen morajo sprejeti potrebne previdnostne ukrepe in preverjanja za zagotovitev, da te osebe (npr. člani sirskih oboroženih sil, uvrščeni na seznam) ne zasežejo sredstev in gospodarskih virov.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti, zlasti tisti, ki so najbližje zunanjim partnerjem in podizvajalcem, bi morali zbrati kar največ informacij, svojim partnerjem pa bi morali, po možnosti celo pogodbeno, prepovedati, da bi sredstva ali gospodarske vire dali na razpolago osebam, uvrščenim na seznam, ali v njihovo korist. Uporaba sistema hawala in drugih neuradnih storitev za denarna nakazila prav tako spada med te prepovedi.

V skladu s členom 28 uredbe o Siriji kršitve omejevalnih ukrepov EU ne povzročijo nikakršne odgovornosti, če kršitelj ni vedel in ni imel utemeljenega razloga za sum, da bi lahko s svojim ravnanjem kršil zadevne prepovedi. V tem smislu omejevalni ukrepi EU ne bi smeli povzročiti pretirane skladnosti s predpisi. Zlasti se ne bi smele razlagati, kot da od izvajalcev humanitarnih dejavnosti zahtevajo nerealna prizadevanja za zbiranje dokazov ali dokazovanje nasprotnega.

Če oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v humanitarni transakciji, to ne pomeni samodejno, da je treba transakcijo opustiti. Uredba o Siriji vsebuje številne pomembne izjeme, ki omogočajo, da se take transakcije izvedejo, v nekaterih primerih ob predhodni odobritvi nacionalnega pristojnega organa. Glej tudi oddelek I, zlasti vprašanja 2, 4 in 5, ter vprašanje 25.

V primeru dvoma bi morali izvajalci humanitarnih dejavnosti pri zadevnem nacionalnem pristojnem organu preveriti, ali njihovi postopki upoštevajo klavzulo o prepovedi izogibanju, določeno v okviru sankcij proti Siriji. Nacionalni pristojni organi bi morali v zvezi s tem izvajalcem humanitarnih dejavnosti zagotoviti pravočasna in jasna navodila.

⁵⁷ <https://www.sanctionsmap.eu/>.

⁵⁸ <https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>.

21. Kako lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti zaprosijo za odstopanje za izvajanje omejene dejavnosti/transakcije, če je namen te dejavnosti zagotoviti pomoč ljudem, ki jih je prizadela pandemija COVID-19?

Vsak izvajalec humanitarnih dejavnosti, ki sodeluje pri zagotavljanju humanitarne pomoči, lahko zaprosi za odstopanje. Izvajalski partnerji so običajno najprimernejši za zbiranje potrebnih informacij. Vsi drugi izvajalci, vključno z donatorji in bankami, bi morali sodelovati z vložnikom prošnje, da bi olajšali zbiranje in izmenjavo takšnih informacij.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo predložiti prošnjo nacionalnemu pristojnemu organu, s katerim so najtesneje povezani, kot so navedeni v Prilogi III k uredbi o Siriji. Nacionalni pristojni organ bi morali zaprositi za navodila glede dokumentov, ki so potrebni za odobritev ustreznih odstopanj.

Glej tudi vprašanje 18 v zvezi s skupnimi prošnjami.

22. Kako lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti pridobijo odstopanja po hitrem postopku, če je to potrebno zaradi razmer na terenu?

Izvajalci humanitarnih dejavnosti, ki zaprosijo za nujno odstopanje, bi morali v svoji prošnji jasno poudariti nujnost in pojasniti razloge zanjo. Več podatkov ko bo prošnja vsebovala, lažje in hitreje bo nacionalni pristojni organ prošnjo obravnaval. Prošnji se lahko priložijo tudi izjave donatorjev, priporočilna pisma drugih organov in podobni dokumenti, ki bodo nacionalnemu pristojnemu organu olajšali preučitev prošnje. Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo pridobiti ustrezno dovoljenje, preden začnejo izvajati humanitarni projekt za boj proti pandemiji COVID-19.

Za pospešitev postopka bi se morali izvajalci humanitarnih dejavnosti povezati z nacionalnim pristojnim organom in ga prositi za navodila že pred vložitvijo prošnje.

Skladna navodila za vso EU so bistvenega pomena za zagotovitev, da bodo izvajalci humanitarnih dejavnosti iz EU lahko opravljali svoje delo. Komisija je pripravljena podpreti nacionalne pristojne organe pri njihovih prizadevanjih ter oblikovati enotno platformo za objavo navodil, ki jih izdajo nacionalni pristojni organi.

23. Ali morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti pri zagotavljanju pomoči za boj proti pandemiji COVID-19 v Siriji upoštevati sankcije EU proti mednarodnemu terorizmu in kemičnemu orožju?

Da.

Sankcije EU proti mednarodnemu terorizmu in kemičnemu orožju se nanašajo na določene osebe, ki morda delujejo v Siriji. Če te osebe sodelujejo v transakciji, veljajo posebne omejitve, določene v okviru sankcij EU proti mednarodnemu terorizmu in kemičnemu orožju. V takem primeru so potrebna nadaljnja specifična navodila zadevnega nacionalnega pristojnega organa.

24. Kakšna je razlika med izvzetji in odstopanji (skupaj opredeljenimi kot „izjeme“)?

Izvzetje pomeni, da se omejitev ne uporablja, če je namen ukrepa zagotavljanje humanitarne pomoči. Izvajalci humanitarnih dejavnosti lahko dejavnost izvedejo

nemudoma. Vendar bi morali biti sposobni dokazati, da je bila dejavnost izvedena za poseben humanitarni namen.

Odstopanja pomenijo, da se omejene (prepovedane) dejavnosti lahko izvajajo samo z dovoljenjem nacionalnega pristojnega organa, če je njihov namen zagotavljanje humanitarne pomoči⁵⁹.

25. Ali bi morali izvajalci humanitarnih dejavnosti natančno preveriti končne prejemnike humanitarne pomoči?

Ne. V skladu z mednarodnim humanitarnim pravom, členom 214(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter humanitarnimi načeli človečnosti, nepristranskosti, neodvisnosti in nevtralnosti je treba humanitarno pomoč zagotavljati brez diskriminacije. Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo posameznike, ki potrebujejo pomoč, določiti na podlagi teh načel. Ko to storijo, natančno preverjanje končnih prejemnikov ni potrebno.

⁵⁹ Izvzetja so na splošno ubesedena na naslednji način: „(Prepovedi, določene v) členu [...] se ne uporabljajo za [...]“ Odstopanja so na splošno ubesedena na naslednji način: „Pristojni organi lahko z odstopanjem od (prepovedi iz) člena [...] in pod pogoji, ki se jim zdijo primerni, odobrijo [...]“

VENEZUELA

PRAVNI SKLICI IN NAVODILA

- Uredba Sveta (EU) 2017/2063 z dne 13. novembra 2017 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Venezueli (v nadaljnjem besedilu: uredba o Venezueli)⁶⁰.

Sankcije EU proti Venezueli iz Uredbe Sveta (EU) 2017/2063 so bile uvedene v odziv na nenehno slabšanje demokracije, spoštovanja človekovih pravic in pravne države v Venezueli. Omejevalni ukrepi EU so usmerjeni k temu, da ustvarijo verodostojen ter smiseln postopek, ki lahko vodi k mirno izpogajani rešitvi. Odvisno od razvoja dogodkov v državi jih je mogoče razveljaviti, zlasti v primeru verodostojnih in konstruktivnih pogajanj, ki privedejo do vključujočih, poštenih in verodostojnih zakonodajnih in volilnih pogojev, spoštovanja demokratičnih institucij in osvoboditve vseh političnih pripornikov.

Sankcije, določene v uredbi o Venezueli, med drugim vključujejo embargo na opremo, ki bi jo bilo mogoče uporabiti za notranjo represijo, zamrznitve sredstev in prepoved, da se tistim, ki so odgovorni za hude kršitve človekovih pravic ter ogrožanje demokracije in pravne države v Venezueli, pa tudi tistim, ki so z njimi povezani, neposredno ali posredno dajejo na razpolago ali v korist kakršna koli sredstva ali gospodarski viri. Glede na nadaljujoče se resne razmere v Venezueli je na seznam v skladu z uredbi o Venezueli trenutno uvrščenih 36 oseb⁶¹.

Sankcije iz uredbe o Venezueli ne veljajo za zdravila, medicinsko opremo in zdravstveno pomoč prebivalstvu na splošno. Za medicinsko opremo, vključno s kisikom, dihalnimi maskami, osebno zaščitno opremo (OZO) in ventilatorji, ter zdravila in drug sanitetni material, potreben v boju proti pandemiji COVID-19, ne veljajo neposredne omejitve glede izvoza, dobave, financiranja ali uporabe v Venezueli (glej oddelek II). Poleg tega so omejevalni ukrepi, določeni v uredbi o Venezueli, ciljno usmerjeni, imajo jasne cilje in se nanašajo na točno določene osebe, ki so povezane zlasti z oboroženimi silami, varnostnimi službami, vlado ali pravosodnim sistemom. Zato je zelo malo verjetno, da bi omejevalni ukrepi EU lahko ovirali humanitarno pomoč za boj proti pandemiji COVID-19 v Venezueli.

Vendar lahko v specifičnih in zelo omejenih primerih na izvoz, dobavo ali financiranje predmetov, ki jih potrebujejo izvajalci humanitarnih dejavnosti, posredno vpliva zamrznitev sredstev ali gospodarskih virov nekaterih oseb, subjektov in organov, za katere veljajo sankcije EU (v nadaljnjem besedilu: osebe, uvrščene na seznam) in ki sodelujejo v zadevnih transakcijah.

Sankcije EU proti Venezueli praviloma ne dopuščajo dajanja sredstev in gospodarskih virov na razpolago osebam, uvrščenim na seznam, čeprav obstajajo številna odstopanja (glej oddelek I). V skladu z mednarodnim humanitarnim pravom v primerih, ko ni na voljo nobenih drugih možnosti, sankcije EU ne bi smele preprečevati zagotavljanja humanitarne pomoči. Vendar se to načelo v

⁶⁰ UL L 295, 14.11.2017, str. 21.

⁶¹ Glej priloge IV in V k uredbi o Venezueli.

zadevnem primeru verjetno ne bo uporabljalo zaradi ciljno usmerjene narave omejevalnih ukrepov v uredbi o Venezueli ter vrste in omejenega števila uvrstitev na seznam.

Pomožne dejavnosti, potrebne za zagotavljanje medicinskih pripomočkov (npr. prevoz medicinskih pripomočkov, menjava valut in skladiščenje), so tudi dovoljene. Čeprav je možnost, da bi navedene dejavnosti spadale med posebne omejitve, majhna, bi morali izvajalci humanitarnih dejavnosti pred njihovo izvedbo skrbno preveriti, ali so v skladu s temi navodili in se po potrebi posvetovati z zadevnim nacionalnim pristojnim organom.

I. PREPOVED DAJANJA SREDSTEV IN GOSPODARSKIH VIROV NA RAZPOLAGO OSEBAM, UVRŠČENIM NA SEZNAM⁶²

1. Ali se lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti povežejo z osebami, uvrščenimi na seznam, če je to potrebno za zagotavljanje humanitarne pomoči civilnemu prebivalstvu v Venezueli v času pandemije COVID-19?

Da. Izvajalci humanitarnih dejavnosti se lahko povežejo z osebami, uvrščenimi na seznam, če je to potrebno za organizacijo varnega in učinkovitega zagotavljanja humanitarne pomoči.

Če oseba, uvrščena na seznam, poseže v humanitarno transakcijo, to ne pomeni samodejno, da je treba transakcijo opustiti. Če osebi, uvrščeni na seznam, niso dana na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, uredba o Venezueli ne prepoveduje povezovanja z navedeno osebo.

2. Kako lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti zagotovijo, da v okviru zagotavljanja pomoči za boj proti pandemiji COVID-19 ne dajejo sredstev ali gospodarskih virov na razpolago osebami, subjektom ali organom, uvrščenim na seznam?

Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali že imeti vzpostavljene postopke za izvajanje potrebnih pregledov za zagotovitev, da partnerji, s katerimi sodelujejo pri izvajanju humanitarne pomoči, niso uvrščeni na sezname subjektov, za katere veljajo sankcije EU. V okviru zagotavljanja pomoči za boj proti širjenju COVID-19 v Venezueli bi bilo treba posebno pozornost nameniti zlasti osebami, uvrščenim na seznam, ki so na ključnih položajih, povezanih z oboroženimi silami (bolivarsko narodno gardo in bolivarsko nacionalno vojsko), ter članom venezuelske vlade, ki delujejo v gospodarskem ali industrijskem sektorju ter bodo morda sodelovali v humanitarnih operacijah. Izvajalci humanitarnih dejavnosti bi morali tudi zagotoviti, da osebe, uvrščene na seznam, ne preusmerijo sredstev in gospodarskih virov, vključno z medicinsko opremo. V ta namen morajo sprejeti potrebne previdnostne ukrepe in preverjanja za zagotovitev, da te osebe ne zasežejo sredstev in gospodarskih virov ter da se zagotovljeni medicinski material uporabi za predvidene humanitarne namene.

⁶² Prilogi IV in V k uredbi o Venezueli vsebujeta sezname, na katere so uvrščeni posamezniki, subjekti in organi, za katere veljajo sankcije EU. Ti sezname so upoštevani tudi na zemljevidu sankcij EU (<https://www.sanctionsmap.eu>) in v podatkovni zbirki finančnih sankcij (<https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/fsd/fsf>), do katerih lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti prosto dostopajo. Ti sezname se redno posodablja. Uradni vir prava EU je Uradni list EU, ki prevlada v primeru spora.

Izvajalci humanitarnih dejavnosti, zlasti tisti, ki so najbližje zunanjim partnerjem in podizvajalcem, bi morali zbrati kar največ informacij, svojim partnerjem pa bi morali, po možnosti celo pogodbeno, prepovedati, da bi sredstva ali gospodarske vire dali na razpolago osebam, uvrščenim na seznam, ali v njihovo korist.

V skladu s členom 13(2) uredbe o Venezueli dejavnosti izvajalcev humanitarnih dejavnosti, ki kršijo omejevalne ukrepe iz navedene uredbe, ne povzročijo nikakršne odgovornosti, če te osebe niso vedele in niso imele utemeljenega razloga za sum, da bi lahko s svojim ravnanjem kršile zadevne prepovedi. V tem smislu sankcije EU ne bi smele povzročiti pretirane skladnosti s predpisi. Zlasti se ne bi smele razlagati, kot da od izvajalcev humanitarnih dejavnosti zahtevajo nerealna prizadevanja za zbiranje dokazov ali dokazovanje nasprotnega.

Izvajalci humanitarnih organizacij morajo humanitarno pomoč usmerjati prek dejavnosti in oseb, ki v skladu z uredbo o Venezueli niso omejene. V skladu z mednarodnim humanitarnim pravom v primerih, ko ni na voljo nobenih drugih možnosti, sankcije EU ne bi smele preprečevati zagotavljanja humanitarne pomoči (glej tudi vprašanje 12). Vendar je to v zadevnem primeru malo verjetno zaradi ciljno usmerjenih uvrstitev na seznam na podlagi uredbe o Venezueli.

V primeru dvoma bi morali izvajalci humanitarnih dejavnosti pri zadevnem nacionalnem pristojnem organu preveriti, ali njihovi postopki upoštevajo klavzulo o prepovedi izogibanju, določeno v okviru sankcij proti Venezueli⁶³. Nacionalni pristojni organi bi morali v zvezi s tem izvajalcem humanitarnih dejavnosti zagotoviti jasna in pravočasna navodila.

3. Ali so zdravila, medicinska oprema, razkužila in zaščitna oprema lahko „gospodarski viri“?

Da. V skladu z opredelitvijo pojma v uredbi o Venezueli izraz „gospodarski viri“ pomeni vse vrste sredstev, opredmetenih ali neopredmetenih, premičnin ali nepremičnin, „ki sicer niso sredstva, se pa lahko uporabijo za pridobitev sredstev, blaga ali storitev“⁶⁴. Zagotavljanje serij zdravil, medicinske opreme in razkužil oseb, uvrščeni na seznam, omogoča tej osebi, da na primer proda blago in v zameno pridobi sredstva, torej pomeni dajanje gospodarskih virov na razpolago osebi, uvrščeni na seznam, ali v njeno korist. Za dajanje gospodarskih virov na razpolago osebi, uvrščeni na seznam, ali v njeno korist je potrebno predhodno dovoljenje nacionalnega pristojnega organa.

Vendar zagotavljanje ločenih predmetov navedenega blaga osebi, uvrščeni na seznam, za njeno lastno uporabo ali zaščito ne bi pomenilo dajanja gospodarskih virov na razpolago tej osebi. Poleg tega uredba o Venezueli vsebuje odstopanja, ki nacionalnim pristojnim organom omogočajo, da dovolijo razpolaganje s sredstvi ali gospodarskimi viri, če so ti potrebni za zadovoljevanje osnovnih potreb oseb, uvrščenih na seznam, in njihovih vzdrževanih družinskih članov, vključno s plačili za živila, zdravila in zdravstveno oskrbo⁶⁵.

⁶³ Člen 14 uredbe o Venezueli.

⁶⁴ Člen 1(d) uredbe o Venezueli.

⁶⁵ Člen 9(1)(a) uredbe o Venezueli.

4. Ali lahko zagotavljanje zdravstvene pomoči pomeni „dajanje gospodarskih virov na razpolago“ osebam, uvrščenim na seznam?

Načeloma se za zagotavljanje zdravstvene pomoči osebam, ki so okužene ali za katere obstaja sum, da so bile okužene s COVID-19, ne šteje, da ima ta pomoč realno gospodarsko vrednost ali da je zamenljiva za sredstva ali gospodarske vire. Zato se taka pomoč ne šteje za gospodarski vir, vpletenost osebe, uvrščene na seznam, v zagotavljanje take zdravstvene pomoči pa ne pomeni kršitve uredbe o Venezueli.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja zdravstvena pomoč, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, če na primer te osebe upravičencem zaračunajo za opravljeno storitev ali pridobijo kakršen koli gospodarski vir za lastno korist pri zagotavljanju zdravstvene pomoči, glej vprašanje 2.

5. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti lokalnim organizacijam v Venezueli zagotovijo sredstva za boj proti pandemiji COVID-19?

Da.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, na primer v primeru uvrstitve oseb ali subjektov s pristojnostmi v venezuelski vladi na seznam, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

II. UVOZNE IN IZVOZNE OMEJITVE⁶⁶

6. Ali je prodaja, dobava, prenos ali izvoz katerega koli blaga in tehnologij za humanitarne namene za boj proti pandemiji COVID-19 v skladu z uredbo o Venezueli?

Da. Sankcije EU iz uredbe o Venezueli se nanašajo na točno določene osebe, in sicer zajemajo zamrznitev njihovega premoženja in prepoved dajanja sredstev na razpolago. Prepovedujejo tudi prodajo, dobavo, prenos ali izvoz nekatere telekomunikacijske opreme, tehnologije in programske opreme ter opreme, ki se uporablja za notranjo represijo⁶⁷. Vendar te omejitve ne vplivajo na prodajo, dobavo, prenos ali izvoz blaga in tehnologij, povezanih z bojem proti pandemiji COVID-19. V tem okviru „blago in tehnologije“ med drugim vključujejo ventilatorje ali električne dihalne maske za zdravstvene namene (pomoč pri dihanju) in druge medicinske pripomočke za boj proti COVID-19, pa tudi komplete za testiranje na COVID-19 (kot so kompleti za verižno reakcijo s polimerazo z reverzno transkripcijo v realnem času qRT-PCR), zdravila, razkužila, detergente ali kemikalije.

⁶⁶ Prilogi I in II k uredbi o Venezueli vsebujeta sezname blaga in tehnologij, za katere veljajo sankcije EU.

⁶⁷ Za podroben seznam blaga, ki ga ni mogoče prodajati, dobavljati, prenašati ali izvažati v Venezuelo, glej Prilogi I in II k uredbi o Venezueli.

Uredba o Venezueli prepoveduje izvoz nekatere osebne zaščitne opreme, ki bi se lahko uporabila za notranjo represijo, kot so zaščitni jopiči in čelade, vendar je izrecno izvzeta oprema, posebej izdelana za zahteve glede varnosti pri delu⁶⁸. Poleg tega ta prepoved ne velja za zaščitna oblačila, vključno z zaščitnimi jopiči in vojaškimi čeladami, ki jih izvajalec humanitarnih dejavnosti začasno izvozi v Venezuelo samo za osebno uporabo⁶⁹. V primeru dvoma morajo izvajalci humanitarnih dejavnosti od proizvajalca zahtevati potrebna pojasnila.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

III. DRUGA VPRAŠANJA

7. Ali lahko banke EU odprejo nov bančni račun pri venezuelski kreditni ali finančni instituciji za namene humanitarne pomoči v boju proti pandemiji COVID-19?

Da. Bančne dejavnosti z venezuelskimi bankami so dovoljene, če venezuelska finančna institucija ni subjekt, uvrščen na seznam. To vključuje vzpostavitev novih korespondenčnih bančnih odnosov in ustanovitev novih skupnih podjetij. Banke lahko v Venezueli tudi odprejo urade, podružnice in odvisna podjetja. Trenutno za nobeno venezuelsko finančno institucijo ne veljajo omejevalni ukrepi.

8. Ali lahko državljani EU potujejo v Venezuelo, da bi zagotovijo zdravstveno pomoč v boju proti pandemiji COVID-19?

Da. Uredba o Venezueli načeloma ne prepoveduje potovanj v Venezuelo ali zagotavljanja zdravstvene pomoči v državi.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščenim na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

9. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti v Venezueli kupujejo gorivo, najemajo vozila ali uporabljajo zasebne prevozne storitve za prevoz medicinske opreme za boj proti pandemiji COVID-19 v Venezuelo ali znotraj Venezuele?

Da. Nič v uredbi o Venezueli izvajalcem humanitarne pomoči ne preprečuje nakupa goriva v Venezueli.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se zagotavlja humanitarna pomoč, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam,

⁶⁸ Glej točko 5 iz Priloge I k uredbi o Venezueli.

⁶⁹ Člen 5 uredbe o Venezueli.

uvrščeni na seznam, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

10. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti pomagajo pri premestitvi oseb, ki jih je prizadela pandemija COVID-19, na druge lokacije v Venezueli ali zunaj države?

Da.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje v verigi, prek katere se premeščajo osebe, prizadete zaradi pandemije COVID-19, glej vprašanje 1. V zvezi z zagotavljanjem, da se osebam, uvrščeni na seznam, v postopku, prek katerega se premeščajo osebe, prizadete zaradi pandemije COVID-19, ne dajo na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri, glej tudi vprašanje 2.

11. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti financirajo ali sodelujejo pri gradnji začasnih bolnišnic, vzpostavitvi sanitarnih storitev ali začasne infrastrukture za boj proti pandemiji COVID-19?

Da.

V specifičnem primeru, ko oseba, uvrščena na seznam, sodeluje pri gradnji in/ali ima od gradnje gospodarsko korist, glej vprašanje 1. To se lahko zgodi v primeru, da oseba, uvrščena na seznam, zaračunava pristojbino za dostop do začasne infrastrukture, ali če obdrži lastništvo nad njo po koncu krize, ki jo je povzročila pandemija COVID-19.

12. Ali lahko izvajalci humanitarnih dejavnosti zagotavljajo humanitarno pomoč, če jo lahko zagotavljajo zgolj prek oseb, uvrščenih na seznam?

Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo vedno poiskati rešitve, ki ne kršijo sankcij EU. Zato morajo humanitarno pomoč usmerjati prek dejavnosti, ki niso omejene v skladu z uredbo o Venezueli. V skladu z mednarodnim humanitarnim pravom v primerih, ko ni na voljo nobenih drugih možnosti, sankcije EU ne bi smele preprečevati zagotavljanja humanitarne pomoči. Vendar je to v primeru zadevnega režima sankcij zelo malo verjetno zaradi ciljno usmerjene narave omejevalnih ukrepov v uredbi o Venezueli ter vrste in omejenega števila uvrstitev na seznam.

13. Ali bi morali izvajalci humanitarnih dejavnosti natančno preveriti končne prejemnike humanitarne pomoči?

Ne. V skladu z mednarodnim humanitarnim pravom, členom 214(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter humanitarnimi načeli človečnosti, nepristranskosti, neodvisnosti in nevtralnosti je treba humanitarno pomoč zagotavljati brez diskriminacije. Izvajalci humanitarnih dejavnosti morajo posameznike, ki potrebujejo pomoč, določiti na podlagi teh načel. Ko to storijo, natančno preverjanje končnih prejemnikov ni potrebno.

IV. DRUGA ZAKONODAJA

14. Sankcije ZDA proti Venezueli prepovedujejo številne dejavnosti, ki jih EU načeloma dovoljuje. Ali bi morali izvajalci humanitarnih dejavnosti pod pristojnostjo države članice upoštevati te tuje sankcije?

Ne. Izvajalcem humanitarnih dejavnosti pod jurisdikcijo države članice ni treba upoštevati avtonomnih režimov sankcij iz tretjih držav.

OVERJENA KOPIJA
Za Generalno sekretarko

Martine DEPREZ
Direktor
Odločanje in kolegialnost
EVROPSKA KOMISIJA